

Flori de erin

*Simbolul
Credinței*

În numărul viitor (Decembrie 2011)

Existenta lui Dumnezeu

„Speranța noastră este mereu în mod esențial și speranță pentru ceilalți; numai așa ea este într-adevăr speranță și pentru mine. Ca și creștini noi nu ar trebui niciodată să ne întrebăm numai: cum mă pot mântui pe mine însumi? Ar trebui să ne întrebăm și: ce anume pot face pentru ca alții să fie mântuiți și să apară și pentru alții steaua speranței? Atunci am făcut maximul și pentru mântuirea mea personală” (BENEDICTUS PP. XVI; Spe salvi, nr. 48)

Scopul revistei:

Ne însușim scopul revistei vechi (1932-1936) - redactor fondator pr. prof. Teofil Bălibanu - și o dorim pe Sfânta Terezia de Pruncul Isus ca patroana și a acestei noi ediții, rugându-o să mijlocească pentru noi darurile de care avem nevoie pentru a oferi nutremânt sufletesc tuturor colaboratorilor și cititorilor.

Ne adresăm în mod special sufletelor tinere, adică acelor persoane cu vârsta între 8 și 80 de ani, care doresc să crească mereu, ca florile de mai și, în fiecare zi, acumulează cunoștințe noi din diferitele domenii ale științelor. Acestea noi îi vom adăuga știința iubirii de Dumnezeu și a iubirii de oameni - cele două aripi ale sufletului cu care, prin cunoașterea și trăirea adevărilor religioase, putem urca spre Cer și spre propria noastră împlinire. Constatăm că oamenii acestui început de mileniu nu mai suportă să fie stăpâniți, dar au o mare sete de a fi iubiți. Din buchetul "flori de crin" va iradia iubirea Dumnezeului părinților noștri, Cel care la Bethleem S-a coborât în istorie ca o realitate și rămâne pururi în istorie, ca posibilitate ontologică pentru îndumnezeirea omului și transfigurarea creației (pr.R.P.).

Cuprinsul

Editorial	ROMUL POP	Simbolul credinței	3
Teologie	GHEORGHE ȚURCAȘ MĂGERUȘAN IOAN	Simbolul de credință Lanțuri și libertate	4 11
Memoria activă	FLORICA BODEA ANTON MOISIN	În memoriam: Părintele Iosif Dejeu Preoteasa Maria Moisin	12 16
Sinaxar	WILLIAM SANDERS	Sfânta Elena și adevărata cruce	17
Amvon	MIHAI TEGZEȘ CRISTIAN BORZ	Despre corectarea frățească Isus și tradiția iudaică	18 20
Lumea în care trăim	X X X ALEXANDRU KURTI NICOLAE BODEA CARMEN POCOLA X X X X X X	Înscăunarea noului Episcop greco-catolic de Maramureș Vasile Bizău Perelinaj anual, Bădăcin – Sighetu Marmăției Perelinaj Șimleu –Sighet, un drum de plasmare a tinerilor Ziua Mondială a Tinerilor – Madrid 2011 Pilde și învățături Radio Maria – O rază de lumină pentru sufletul tău	23 26 28 29 30 31

Apare trimestrial cu binecuvântarea **P.S. Episcop Dr. VIRGIL BERCEA** (ca supliment al revistei eparhiale VESTITORUL, ISSN 1454-8526) editată de **VICARIATUL SILVÂNIEI** – Vicar foraneu GHEORGHE ȚURCAȘ. Redacția: Șimleu Silvaniei, Str. Libertății, bl. L40, sc.C, ap. 12 (pr. Cristian Borz)
e-mail: floridecrin@yahoo.com

Redactor fondator a noii serii: Pr. ROMUL POP(0751.241.063; romul_pop@yahoo.com)

Redactor șef: Preot CRISTIAN BORZ (0260-678956; 0740-696187) prcristianborz@yahoo.it

Redactori: ing. TEODOR POCOLA (0741-091253)

Poșta redacției: Costul revistelor primite cu taxă ramburs sau plata abonamentului Vă rugăm să le depuneți în contul bancar al Protopopiatului Greco-Catolic, Șimleu-Silvaniei, RO49RZBR0000060003923258 Raiffeisen Bank.
Pentru **abonamente** (15 RON pe an) comunicați cu Pr. Cristian Borz (0260/678956; 0765276302)

EDITORIAL

Simbolul credinței

Pentru a le fi normă de conduită și pentru a-i uni în aceeași mărturisire a credinței, cei ce au un crez comun, au nevoie de un limbaj comun, care atestă/mărturisește comuniunea în aceeași credință. Cine apune *cred*, spune *ader la ceea ce noi credem*.

În lumea de astăzi, ademenită cu perfide ideologii, dezbinată de ambiții meschineși intoxicată cu false adevăruri, desigur că este salutară proclamarea, iară și iară, a crezului creștin, căruia îi dedicăm acest număr al revistei. În editorial, doar câteva repere:

Crezul comun al tuturor marilor Biserici din Orient și Occident este *Simbolul niceo-constantinopolitan*, a cărui mare autoritate se datorează faptului că este rodul primelor două Concilii ecumenice, de la Niceea -325 și Constantinopol- 381. Acest *crez* precizează ceea ce Biserica creștină, încă din perioada apostolică a mărturisit prin formule mai scurte, normative pentru toți creștinii, așa cum aflăm și din prima Epistolă către creștinii din Corint a sfântului apostol Pavel (15,3-5): *Căci v-am dat, întâi de toate, ceea ce eu am primit, că Cristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi; și că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi; și că S-a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece.*

Prin formularea consacrată în cele două concilii a toată Biserica, *Crezul* a devenit normă.

Sf. Ciril patriarhul Ierusalimului, în *Catecheses mystagogicae III.,5,12*, spunea: „Simbolul credinței n-a fost alcătuit după părerile oamenilor, ci din toată Scriptura a fost adunat cea ce este mai important, pentru a da o singură învățătură completă de credință. Și, după cum sămânța de muștar închide într-un grăunte foarte mic mulțime de ramuri, tot astfel acest compendiu al credinței închide în câteva cuvinte cunoașterea adevăratei pietăți cuprinsă în Vechiul și Noul Testament.”

Catehismul Bisericii Catolice învață: „A rosti cu credință *Crezul* înseamnă a intra în comuniune cu Dumnezeu Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, a intra în comuniune și cu Biserica întreagă, care ne transmite credința și în sânul căreia credem: *Acest Simbol este pecete spirituală, e meditația inimii noastre și paza ei statornică; e, fără îndoială, comoara sufletului nostru*’.

Ca atare, să-l rostim așa, împreună:

Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotțînătorul, făcătorul Cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele.

Și într-unul Domn Iisus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul născut, care din Tatăl s-a născut, mai înainte de toți vecii, Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s-a coborât din Ceruri și s-a întrupat de la Spiritul Sfânt și din Maria Fecioară și s-a făcut om.

Și s-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat, a pățimit și s-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și s-a înălțat la Ceruri și șade de-a dreapta Tatălui,

Și iarăși va veni cu mărire, să judece viii și morții, a cărui împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Spiritul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care de la Tatăl și de la Fiul porcede, cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit, care a grăit prin proroci.

Într-una Sfântă, Catolică și Apostolică Biserică.

Mărturisesc un Botez, întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața veacului ce va să fie. Amin.

Zalău, 23 august 2011

Vă mulțumesc; al Dvs preot **Vasile Romul Pop**

Simbolul de Credință

Toate lucrările din lumea aceasta sunt trecătoare și supuse nimicirii. Neamuri mari și puternice de la o vreme slăbesc, îmbătrânesc și dispar. Civilizații strălucite se scufundă cu timpul în întuneric. Ce a mai rămas din măreția Egiptului de altă dată ? Unde este strălucirea Babilonului? Unde este gloria Persilor ? Ce a mai rămas din întinsa împărăție a lui Alexandru Macedonianul? Toate au trecut, toate s-au ruinat!

Dar este pe lume un așezământ care nu îmbătrânește, nu se clatină, nu slăbește niciodată: Este Biserica Fiului lui Dumnezeu. De douăzeci de veacuri ființează pe pământ și ea este mereu aceeași, mereu vie, sfântă, mărită, puternică.

Nimeni n-a întâmpinat vreodată dușmani atât de numeroși, atât de puternici și de înverșunați cum a întâmpinat Biserica în decursul vremurilor. Trei dușmani s-au năpustit asupra Bisericii încă de la nașterea ei: Ploaia de răutate și de ură, potopul furiei iudaice a năvălit asupra ei. Dar precum potopul cel de 40 de zile n-a făcut nicio stricăciune corabiei lui Noe, așa prigoana iudaică n-a avut nicio putere față de această corabie spirituală a celor ce vor să se mântuiască.

Râuri de sânge, nu de apă, sunt prigonirile din partea împăraților păgâni. Tot felul de cruzimi și de chinuri: sabia, rugul, smoala topită, dinții fiarelor, uciderea cu pietre etc. Și, în sfârșit, împotriva Bisericii au suflat vânturile, adică s-au pornit furtunile ereziilor. A fost lovitura cea mai cruntă fiindcă ea venea din partea creștinilor însăși. Eretici câtă frunză și iarbă. Aproape n-a fost punct din învățătura creștină pe care să nu-l fi otrăvit cu veninul limbii lor. Învățătura despre Dumnezeu-Tatăl, despre întruparea Fiului, despre Născătoarea de Dumnezeu, despre Sfintele Taine, despre Sfinți, despre icoane, toate au fost combătute și schimonosite. Dar nici de acești vrăjmași Biserica n-a fost înfrântă. Împotriva ereticilor Biserica a chemat soboare, a ridicat bărbați puternici în cuvânt și în faptă, s-a apărut și din tezaurul sfânt al învățăturilor mântuitoare nu s-a schimbat nimic.

Sfânta Scriptură ne avertizează asupra unor devieri de la învățătura adevărată. Prorocul Ieremia înfieră pe cei ce mergeau la capiștele idolilor: "Două rele a făcut poporul meu: pe Mine, izvorul apei celei vii, M-au părăsit și și-au săpat fântâni sparte care nu țin apă" (Ieremia 2,13)

În Noul Testament: "Păziți-vă de profeți mincinoși" (Mt.7,15) "Căci se vor ridica cristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni ca să amăgească, de va fi cu putință, și pe cei aleși" (Mt.24,24) Relația cu sectarii se aseamănă cu cei care se ating de cei cu boli molipsitoare. Cei ce strecoară pe furiș eresuri pierzătoare "se leapadă de Stăpânul care i-a răscumpărat și-și vor aduce o grabnică pieire" (II Petru 2,1" Apostolul Iuda-Tadeu îi numește pe autorii dezbinării: "nori fără de apă purtați de vânturi, pomi tomnatici fără rod, stele rătăcitoare, cărora întunericul întunericului li se păstrează în veșnicie" (Iuda, 1,12-13).

Fără a detalia ereziile din primele secole ale creștinismului, erezii antitrinitare, care au provocat întâlnirile mai marilor Bisericii din lumea întreagă în Sinoade Ecumenice și alcătuirea unui "Statut" al Bisericii Universale care este SIMBOLUL DE CREDINȚĂ, voi aminti, totuși, câteva:

Erezia lui Arie, preot din Alexandria, care neagă dumnezeirea lui Isus și deoființimea cu Tatăl. A fost osândit la Sinodul întâi Ecumenic de la Niceea din anul 325 la care s-au stabilit și primele șapte articole din Simbolul de credință.

Erezia lui Macedoniu, episcop de Constantinopol, care neagă deoființimea Sfântului Spirit susținând că este servitorul Tatălui și al Fiului. A fost combătut la Sinodul II Ecumenic de la Constantinopol din anul 381.

Erezia lui Nestoriu, patriarh de Constantinopol, care susținea că în Isus Cristos sunt două naturi și două persoane (omenească și dumnezeiască) și deci neagă calitatea Sfintei Fecioare

Maria de a fi Născătoare de Dumnezeu. A fost combătut la Sinodul 3 Ecumenic de la Efes din anul 431.

Monofizitismul, erezie susținută de Eutihiu, călugăr din Constantinopol, care precizează că cele două naturi din Isus s-au împreunat atât de strâns încât natura umană a fost absorbită de natura divină, încât Mântuitorul a rămas "cu o singură fire" ce a dat naștere la Monofizitism. Această erezie a fost condamnată de Sinodul al IV-lea de la Calcedon din anul 451.

Văzându-se învinși la sinoadele ecumenice IV-V-VI- monofiziții au căutat să-și manifeste concepția prin "iconoclast". Acesta avea la bază principiul monofizit, potrivit căruia firea umană a lui Isus fiind absorbită de cea divină, ea nu mai poate fi exprimată iconografic. Concepția aceasta era promovată în regiunea de Răsărit a Imperiului din Asia Mică, numită Isauria. Împăratul Leon al III-lea Izaurul, la începutul secolului al VIII-lea, a fost sfătuit de trei episcopi din Isauria, care erau de orientare monofizită, să ia măsuri împotriva icoanelor bisericesti. La început, în anul 726, împăratul dă ordin ca icoanele să fie atârinate mai sus pe pereți ca să nu poată fi sărutate și adorate. Apoi, la anul 730 împăratul a ordonat scoaterea icoanelor din biserici și din casele credincioșilor și arderea lor. La riposta patriarhului Gherman și a papei Grigore al II-lea, împăratul s-a declarat "Bazileu" pentru ca în mod despotice să-și impună punctul de vedere. Astfel a luat naștere "Iconoclasmul imperial".

Împotriva acestor măsuri s-a ridicat Sfântul Ioan Damaschinul arătând împătritul rol al icoanelor (didactic, estetic, latreutic și haric) și precizând că "Nu se cuvine împăratului să legifereze în Biserică, pentru că rânduielile bisericesti cad în competența exclusivă a Sinoadelor de Ierarhi. La fel s-a ridicat împotriva iconoclasmului și Sfântul Andrei Criteanul. Urmașul împăratului, adică fiul lui Leon al III-lea pe nume Constantin al V-lea a continuat iconoclasmul imperial sub formă de "monahomanie" lovind în tagma monahală care cinstea icoanele. Au fost distruse mănăstiri, forțând pe monahi și pe momahii să se căsătorească. În anul 754 a convocat un Sinod la Hieria în care a forțat ca sfintele icoane să fie declarate "idolatrie" iar Papa Grigorie al II-lea și Sfântul Ioan Damaschinul să fie condamnați ca eretici. Abia atunci când a ajuns regentă împărăteasa Irina care rămăsese credincioasă sfintelor icoane, reușește să fie depus patriarhul iconoclast și în locul lui să fie ales iconodul Tarasiu și împreună cu acesta a convocat Sinodul al VII-lea Ecumenic de la Niceea din anul 787 la care au participat reprezentanții celor cinci Patriarhii, 360 episcopi, 130 egumeni (stareți). Aici s-a dat următoarea definiție dogmatică: "Este permis, util și bineplăcut lui Dumnezeu a se face icoane bisericesti cu chipul Mântuitorului, al Maicii Domnului și al Sfinților și a le cinsti. Dar această cinstire este numai o închinare și nu adorare, care se cuvine numai lui Dumnezeu. Cinstirea icoanelor este relativă pentru că ea se adresează prototipului, adică Sfântului mijlocitor și nu materialului din care e făcută icoana. La Sinodul al VII-lea s-au anulat și hotărârile luate de Sinodul de la Hieria din anul 754.

Sfânta Biserică, spre a-i feri pe credincioși de alunecare în rătăciri, prin Sinoadele Ecumenice la care au luat parte toți episcopii săi, a statornicit și a formulat pe baza Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții, dreapta credință, în dogme și hotărâri sub asistența Spiritului Sfânt.

Astfel, învățătura credinței creștine se cuprinde pe scurt, dar în cuvinte lămurite în SIMBOLUL CREDINȚEI, care a fost alcătuit de Sfinții Părinți la întâiul Sinod Ecumenic de la Niceea din anul 325 și în al doilea Sinod Ecumenic de la Constantinopol din anul 381. Simbolul acesta, numit și CREZUL, nu este numai o scurtă și clară mărturie a învățăturii de credință creștină, ci și o mărturisire de credință pe care trebuie s-o cunoască și s-o facă fiecare creștin în parte. De aici obligativitatea învățării, de către fiecare creștin, a Crezului care este următorul:

Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și într-unul Domn Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, Cel ce este de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut;

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din cer și S-a întrupat de la Spiritul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut om;

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pățimit și S-a îngropat;

Și a înviat a treia zi – după Scripturi;
Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui;
Și iarăși va să vină, cu mărire, să judece viii și morții; a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit.
Și întru Spiritul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, Care din Tatăl și de la Fiul purcede,
Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit. Care a grăit prin prooroci.
Într-una sfântă, catolică și apostolică Biserică;
Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor;
Aștept învierea morților;
Și viața veacului ce va să fie. Amin.

Articolul I din Simbolul Crediței cuprinde învățătura creștină despre Dumnezeu în general, Unul în ființă dar întreit în Persoane și despre Dumnezeu-Tatăl, Creator și Pronietor al lumii.

Dumnezeu este spirit, adică este netrupesc; este nevăzut, necuprins de făptură și de mintea omenească; la El nu este mutare sau schimbare, căci este desăvârșit și veșnic; este atotputernic, atotștiutor, este pretutindenea. Cele trei Persoane dumnezeiești alcătuiesc Sfânta Treime, taină de nepătruns de mintea omenească și împărtășită nouă prin Descoperire Dumnezeiască sau Revelație. Cele trei Persoane divine sunt de o ființă, egale și veșnice. Tatăl este Dumnezeu adevărat, Fiul este Dumnezeu adevărat și Spiritul Sfânt este Dumnezeu adevărat, dar având aceeași ființă, nu sunt trei dumnezei ci Unul singur. Tatăl naște din veci pe Fiul și purcede pe Sfântul Spirit prin Fiul. Cele trei Persoane sunt unite și se întrepătrund reciproc, locuind Una în Alta, în chip neamestecat. Învățătura despre Sfânta Treime este mai presus de puterea de înțelegere a minții noastre. Cel ce ne-a făcut cunoscută această taină este Mântuitorul Cristos.

Din Sfânta Scriptură aflăm că Taina Sfintei Treimi s-a descoperit oamenilor treptat, pe măsura puterii lor de înțelegere: la început mai nelămurit și apoi din ce în ce mai lămurit.

La crearea omului, Dumnezeu, deși unul în ființă, rostește: "Să facem om după chipul și asemănarea Noastră" (Fac.1,26). Nu se vede de aici nici numărul nici numele Persoanelor Dumnezeiești.

Dumnezeu se arată patriarhului Avraam, sub chipul a trei bărbați (îngeri) care stau la masa lui (Fac.18,1). Aflăm că persoanele dumnezeiești sunt trei.

Numele persoanelor dumnezeiești le aflăm de la Mântuitorul, rostit răspicat, atunci când îi trimite pe apostoli la propoveduire zicând: "Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt..."(Mt.28,19).

Sfânta Treime se arată lămurit încă dinainte, la Botezul Domnului: Dumnezeu-Fiul care se botează în Iordan, Dumnezeu-Spiritul Sfânt care se coboară asupra Fiului în chip de porumbel și Dumnezeu-Tatăl care îl mărturisește pe Mântuitorul de Fiul al Tatălui, zicând: "Acesta (care se botează) este Fiul Meu Cel iubit întru care am binevoit (Mt.3,16,17; Mc.1,9-11; Lc.3,21,22).

Sfântul Evanghelist Ioan ne spune răspicat: "Treii sunt care mărturisesc în ceruri: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Spirit, iar aceștia trei una sunt" (I In.5,7).

Articolul 1 din Simbolul de Crediță arată că Dumnezeu-Tatăl este creatorul și pronietorul lumii. Lumea înseamnă cerul și pământul și tot ce este în ele afară de Dumnezeu. Lumea văzută este tot ceea ce se poate cunoaște cu simțurile omenești, iar lumea nevăzută sunt îngerii buni și răi (Col.I,16). Ingerii sunt ființe netrupești, slujitoare lui Dumnezeu. La început, când i-a făcut Dumnezeu, toți îngerii erau buni. Unii dintre ei însă, în frunte cu Lucifer, trufindu-se, s-au ridicat împotriva lui Dumnezeu, și Dumnezeu i-a aruncat în întunericul cel mai adânc. Aceștia s-au făcut îngeri răi, demoni. Și odată cu căderea acestora s-a ivit IADUL, care este starea lor de nefericire și locul lor de sălășluire.

Îngerii cei buni au rămas în fericita apropiere de Dumnezeu și-L slujesc, fiind întăriți prin Harul Dumnezeiesc, ca să fie pururea slujitori ai lui Dumnezeu, organe ale providenței dumnezeiești, vestitori și ajutători ai oamenilor.

Biserica învață, pe baza Sfintei Scripturi, că Dumnezeu a creat lumea în șase zile, adică treptat și într-o anumită ordine, încheind-o cu crearea omului (Fac.I,1-31), în perechea părinților neamului omenesc: Adam și Eva. Dumnezeu a zis: "Să facem om după chipul și asemănarea

Noastră ca să stăpânească tot pământul. I-a binecuvântat, zicând: "Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul" (Fac.I,26-28). Fiind creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, omul este cea mai de seamă creatură a lui Dumnezeu, fiind constituit din două elemente: trup și suflet. Trupul omului l-a creat Dumnezeu din pământ, iar sufletul l-a creat prin suflare dumnezeiască. Prin suflet omul este în legătură cu Dumnezeu și cu lumea spirituală.

Dumnezeu este "Tată Atotțiitorul, adică El poartă de grijă lumii create, lucrare care se numește Providență sau Pronie dumnezeiască. Chipul lui Dumnezeu din om înseamnă sufletul nemuritor cu puterile lui, mintea sau cugetarea, simțirea și voința liberă, care se îndreaptă către Dumnezeu ; iar asemănarea cu Dumnezeu înseamnă întărirea și desăvârșirea omului în virtute și sfințenie cu ajutorul harului dumnezeiesc, spre îndumnezeirea lui.

Dumnezeu i-a așezat pe Adam și Eva în raiul pământesc, ca să ducă o viață fericită și în iubire față de Părintele Ceresc. Omul creat de Dumnezeu era liber. Libertatea era mărșăia lui. Pentru a-i încerca ascultarea , Dumnezeu le-a dat poruncă să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului. Că de vor mânca din acest pom, "negreșit vor muri" (Fac.II,16-17). Fericirea lor a ținut cât timp au păstrat nevinovăția, păzind porunca Lui. Ei s-au lăsat ispitiți de cel rău care îi pismuia pentru fericirea lor și voia să-i ducă la pierzanie. Lăsându-se amăgiți , ei au călcat porunca lui Dumnezeu și, prin neascultare, au căzut în păcat. Plata păcatului a fost moartea (Rom.6,23).Păcatul lor s-a transmis urmașilor . Starea acesta de reală păcătoșenie a naturii umane căzute, în care se naște fiecare om, ca urmaș a lui Adam, se numește păcatul strămoșesc. Urmările acestui păcat au fost grele: alungarea din rai, chipul lui Dumnezeu din om a slăbit, fără însă a pieri cu totul, i s-a întunecat mintea, a slăbit voința. Omul a pierdut sfințenia, curăția, liniștea trupului și putința de a nu muri. Prin păcatul lui Adam s-a stricat întreaga fire.

Dar Dumnezeu în nemăsurata Sa bunătate, nu l-a părăsit pe om nici după căderea lui în păcat ci le-a făgăduit un Mântuitor (Fac.III,15) care va zdrobi puterea răului și va împăca pe om cu Dumnezeu. Acest Mântuitor este Domnul nostru Isus Cristos.

Legea Veche , prin prooroci și prin alte mijloace ,i-a pregătit pe oameni pentru venirea Mântuitorului.

Învățătura despre DUMNEZEU-FIUL , adică despre a doua persoană a Sfintei Treimi, care s-a întrupat pentru mântuirea noastră din robia păcatului și pentru împăcarea noastră cu Dumnezeu, este cuprinsă în articolele 2-7 din Simbolul Credinței. El a luat firea noastră , afară de păcat. El a fost om adevărat și Dumnezeu adevărat. S-a întrupat din Sfânta Fecioară Maria.

Mântuitorul Isus Cristos a săvârșit răscumpărarea sau mântuirea noastră prin cele trei chemări sau slujiri ale Sale: a) Prooroc și Învățător, decoperindu-ne propria Sa învățătură;

b) Arhiepiscop care se jertfește pe Cruce și pe masa Sfintelor Altare;

c) Împărat care întemeiază o Împărăție spirituală ,Biserica Sa, a cărui membri sunt credincioșii și al cărui cap este El însuși, "având toată puterea în cer și pe pământ"(Mt.28,18).

Mântuitorul nostru Isus Cristos este Fiul lui Dumnezeu, născut din veci din Tatăl, ca Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut Cel ce este deoființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut. Este "lumină din lumină". Ca Dumnezeu adevărat , Fiul lui Dumnezeu este împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt, Făcător al lumii, al tuturor celor văzute și nevăzute.

În timp, Fiul lui Dumnezeu a luat trup omenesc născându-Se dintr-o Fecioară , umbrită fiind de Spiritul Sfânt. O naștere mai presus de fire. Sfânta Fecioară Maria a rămas și după naștere fecioară. Maica Domnului este cinstită de creștinii adevărați, de toată Biserica Creștină.

Isus nu avea păcat dar s-a jertfit pentru păcatele întregii omeniri. El "ne-a răscumpărat din blestemul legii, făcându-se pentru noi blestem"(Gal.3,13). El "este Mielul lui Dumnezeu , Cel ce ridică păcatul lumii"(In.1,29). Prin Isus Cristos noi devenim fii ai lui Dumnezeu prin har.

Fiul lui Dumnezeu a biruit moartea prin moartea Sa pe Cruce și a înviat a treia zi din morți. După învierea din morți a fost văzut de femeile mironosițe, sfinții apostoli, precum și mai multor credincioși.

După 40 de zile de la învierea Sa, Mântuitorul Isus Cristos S-a înălțat cu trupul la cer, trup preamărit și nesticăcios. La sfârșitul lumii, Mântuitorul nostru Isus Cristos va veni a doua oară pe pământ, întru mărire și putere dumnezeiască, pentru a face înfricoșătoarea judecată din urmă, cea obștească. Nu va veni ca Mântuitor ci va veni ca Judecător (Mt.25,31-46). La aceea judecată se vor înfățișa toate semințiile pământului. Vor fi descoperite toate faptele, vorbele și gândurile lor. Pe cei buni îi va așeza de-a dreapta iar pe cei răi de-a stânga Lui. În fața tuturor se vor derula faptele fiecăruia, bune sau rele, urmând sentința

definitivă, fie fericirea veșnică, fie osânda veșnică. Dar nimeni nu știe când va avea loc judecata obștească.

Judecata din urmă sau obștească va fi universală, solemnă, publică, definitivă, supremă și înfricoșătoare. Criteriul acestei judecăți vor fi faptele de iubire față de semenii: "Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintre aceștia frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut"(Mt.25,40) Afară de judecata obștească, de la sfârșit, mai este și o judecată particulară prin care trece sufletul fiecăruia îndată după moarte. Aceasta nu este definitivă.

Învățătura despre Dumnezeu-Spiritul Sfânt, a treia Persoană a Preasfintei Treimi, este cuprinsă în articolul VIII din Simbolul Credinței unde ni se arată că Spiritul Sfânt este Dumnezeu adevărat, ca și Tatăl și Fiul că El purcede din veci din Tatăl prin Fiul, că este deoființă cu Tatăl și cu Fiul. El este Sfințitorul vieții și se revarsă asupra noastră prin Sfintele Taine. Harul sfințitor va pătrunde numai în sufletele deschise pentru a-l primi. Harul dumnezeiesc se dă tuturor în dar, căci Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină (I tim. 11,4). Cele șapte daruri ale Spiritului Sfânt sunt: darul înțelepciunii, al înțelegerii, al sfatului, al puterii, al cunoștinței, al temerii de Dumnezeu și al buneii credințe. (Isaia 11,2). Ca roade ale Spiritului Sfânt, sfântul apostol Pavel numără: "Dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția" (Gal.V,22-23).

Spiritul Sfânt este Domnul de viață făcătorul, pentru că împreună cu Tatăl și cu Fiul, crează și stăpânește toate. Spiritul Sfânt a grăit prin prooroci; i-a insuflat pe sfinții scriitori ai Sfintei Scripturi ca cele descoperite de Dumnezeu să le scrie fără greșală, la fel este prezent și în lucrarea Bisericii, veghind la păstrarea sfintelor învățături, sau la formularea învățăturilor de credință în Sinoadele Ecumenice.

Articolul 9 din Simbolul de Credință cuprinde învățătura despre BISERICĂ: "Într-una Sfântă, Catolică și Apostolică Biserică". Sfânta Biserică este obștea celor care s-au botezat, au crezut, cred și mărturisesc pe Isus Cristos de Fiul al lui Dumnezeu și Mântuitor. Prin credincioși înțelegem cei care, fiind botezați, cred tot ceea ce ne învață Biserica și sunt supuși păstorilor legitimi. Papa este vicarul lui Isus Cristos, succesorul Sfântului Apostol Petru, conducătorul vizibil și învățătorul întregii Biserici, părintele preoților și al credincioșilor. Primul Papă a fost Sfântul Apostol Petru, pe care Isus Cristos l-a uns căpetenia întregii Biserici. Papa este succesorul Sfântului Petru, pentru că este episcopul Romei, căci la Roma și-a stabilit sediul Sfântul Petru și acolo a suferit moarte de martir. Episcopii sunt succesorii Apostolilor însărcinați să conducă diecezele sub autoritatea Papei. Între Biserica luptătoare (cea de pe pământ) și Biserica triumfătoare (cea din cer) există solidaritate și continuitate.

Devenim membri ai Bisericii prin harul Sfintelor Taine, îndeosebi prin Sfântul Botez, Mirungere și Sfânta Euharistie sau Împărtășanie. Prin Sfântul Botez devenim mădulare ale Bisericii, prin Sfântul Mir ne întărim, creștem în Cristos iar prin Sfânta Împărtășanie ne unim cu Cristos și

devenim purtători de Cristos. Nu fac parte din Biserica luptătoare ereticii, schismaticii, și cei care s-au lepădat de credință, rămânând înafara Bisericii. Membrii Bisericii triumfătoare (sau cerești) sunt dreptii, sfinții și îngerii.

Pregătind-o prin alegerea apostolilor, (Fapte XX,28), și punându-i bazele prin Cruce și Înviere, Mântuitorul Cristos a întemeiat în chip văzut Biserica Sa în ziua Cinzecimii. Atunci s-a coborât Spiritul Sfânt în chip de limbi de foc asupra Sfinților apostoli, îmbrăcându-i cu putere de sus. Întreita slujire a Mântuitorului Isus Cristos a fost încredințată spre continuitate Bisericii Sale, aceea de a propovedui, de a curăți și sfinți pe credincioși precum și de a-i conduce pe calea mântuirii. Mântuirea nu poate avea loc înafara Bisericii. Sfântul Ciprian zice că "nu poate avea pe Dumnezeu de Tată, cine nu are Biserica de mamă". "Cristos este Capul Bisericii, trupul Său, al cărui Mântuitor este" (Efeseni I,22-23; V,23; Col.I,18-20). Deci Isus Cristos și Sfânta Sa Biserică sunt de nedespărțit. Deci din Sfânta Biserică fac parte toți cei botezați, cu botezul creștin, în numele Sfintei Treimi, care cred în Isus Cristos, se împărtășesc de aceleași Sfinte Taine și care stau sub cârmuirea văzută a unei ierarhii bisericești sacramentale.

Nu numai dreptii ci și păcătoșii fac parte din Biserica lui Cristos, "într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sunt spre cinste iar altele spre necinste" (2 Tim. 2,20), dar păcătoșii sunt mădulare bolnave ale Bisericii.

Însușirile Bisericii:

- 1) Sfânta Biserică este UNA pentru că unul este capul ei nevăzut și întemeietorul ei;
- 2) Biserica este SFÂNTĂ că sfânt este întemeietorul ei precum și învățătura ei;
- 3) Biserica este CATOLICĂ sau UNIVERSALĂ, pentru că, chemarea ei este către toate neamurile, toate rasele de oameni, toate locurile și toate vremurile, pentru toți acei care vor să vină la cunoștița adevărului
- 4) Sfânta Biserică este APOSTOLICĂ, pentru că este întemeiată și așezată pe mărturia sfinților apostoli "piatra din capul unghiului fiind Cristos" (Efeseni II,20). Sfânta Biserică este "stâlp și temelie adevărului" (I Tim. 3,15).

Articolul 10 din Simbolul de Credință "MĂRTURISESC UN BOTEZ SPRE IERTAREA PĂCATELOR" ne relatează învățătura Bisericii despre Sfântul Botez, prima din cele șapte Sfinte Taine așezate de Isus Cristos în Biserică. După învierea Sa din morți, Isus i-a trimis pe apostoli la propoveduire, zicând: "Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Spirit" (Matei 28,19). Botezul este o condiție a mântuirii, căci a zis Mântuitorul: "De nu se va naște cineva din apă și din Spirit, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu" (Ioan 3,5). Botezul de la Iordan a Sfântului Ioan Botezătorul nu a fost botez creștin ci numai prgător pentru venirea Mântuitorului, căci Sfântul Ioan mărturisește: "Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-i desleg cureaua încălțămintelor. Acesta vă va boteza cu Spirit Sfânt și cu foc" (Mt. 3,11)

Partea văzută a Tainei Sfântului Botez constă din afundarea de trei ori în apă sfințită a celui ce se botează cu rostirea cuvintelor: "Botează-se servul lui Dumnezeu (N) în numele atălui, amin și al Fiului, amin și al Sfântului Spirit, amin; acum și pururea și-n vecii vecilor, amin" Se mai practică și Botezul prin turnare, rostindu-se aceeași formulă.

Efectele primirii Tainei Sfântului Botez sunt: iertarea păcatului strămoșesc și a tuturor păcatelor săvârșite înainte de Botez, dacă acesta s-a făcut mai târziu; nașterea la o nouă viață spirituală, viață de curăție și sfințenie, primirea între fiii Bisericii și puțința de a primi și celelalte Sfinte Taine. Săvârșitorii Tainei Sfântului Botez sunt episcopii și preoții, că lor le-a încredințat Mântuitorul săvârșirea Sfintelor Taine. În caz de necesitate poate boteza și altă persoană, cu grija să rostească corect formula Botezului în numele Sfintei Treimi. Dacă cel botezat de o altă persoană, din necesitate, trăiește, botezul trebuie completat de preot.

Argumente asupra botezului copiilor le avem chiar din timpul apostolilor: Lidia și casa ei (Fapte 16,15); temnicerul și casa lui (Fapte 16,33); Crispus și casa lui (Fapte 18,8); Ștefanus și casa lui (I Cor.1,76). Botezul fiind o condiție a mântuirii, nu putem lăsa copiii nebotezați până când vor putea ei să mărturisească credința, fiind pericolul de a muri nebotezați. De aceea, Biserica, în înțelepciunea ei, a rânduit ca la Botezul copiilor, nașii să rostească mărturisirea de credință, iar

mai târziu, împreună cu părinții trupești, să le facă copiilor educația religioasă. Există și un botez al sângelui (Matei 10,32;16,25) înțelegând prin el moartea martirică, în persecuții, pentru Cristos. Mai există și botezul dorinței pentru cei care, din motive independente de voința lor nu au putut primi Botezul. În viață se întâlnesc situații speciale, (copii găsiți abandonati, copii siamezi, copii monștri cu înfățișări de animale), atunci se face Botezul condiționat, adăugându-se la formula botezului și condiția: dacă n-a fost botezat, dacă mai este un suflet, dacă este făptură omenească.

Taina Sfântului Botez nu se repetă. Căci "este un Domn, o credință, un Botez" (Efes.4,5).

Articolul 11 din Simbolul de Credință : AȘTEPT ÎNVIEREA MORTILOR ;

Articolul 12 din Simbolul de Credință : ȘI VIAȚA VEACULUI CE VA SĂ FIE . AMIN !

În aceste două articole ni se arată învățătura Sfintei Biserici despre "învierea morților și viața veacului ce va să fie" Moartea este despărțirea sufletului nemuritor de trupul muritor. Pricina morții este păcatul săvârșit de protopărinții noștri, Adam și Eva. Căci "precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa moartea a trecut la toți oamenii" (Rom.5,12). Nu se cunoaște ceasul morții, dar trebuie să fim pregătiți. Dar nu este numai moarte, ci și înviere. Dacă moartea este despărțirea sufletului de trup, învierea este unirea din nou a sufletului cu trupul cu care a viețuit pe pământ. Trupurile după înviere vor fi spirituale și nemuritoare, asemănătoare trupului Domnului de după Învierea Sa. Acest lucru ni-l spune Sfântul Apostol Pavel: "Așa este învierea morților: se seamănă trupul într-o stricăciune, înviază într-o nestricăciune; se seamănă într-o necinste, înviază într-o mărire; se seamănă într-o slăbiciune, înviază într-o putere; se seamănă trup firesc, înviază trup spiritual. Dacă este trup firesc, este și trup spiritual" (I Cor. 15,42-44), "Căci trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune și acest trup muritor să se îmbrace în nemurire..." (I Cor. 15,53). La sfârșitul viacurilor, toți cei care au murit vor învia, iar acei care vor fi în viață la judecata finală, vor fi și ei schimbați într-o clipă, ca și cum ar fi trecut prin moarte, încât trupurile lor vor deveni spirituale și nemuritoare ca a celor înviați. "Nu toți vom muri, dar toți ne vom schimba, deodată, într-o clipeală de ochi, la trâmbița cea de apoi. Căci trâmbița va suna și morții vor învia nestricăcioși, iar noi ne vom schimba" (I Cor. 15,51-52).

Dar pentru ce vor învia trupurile? Pentru că omul a fost creat în dubla sa structură, materială și spirituală, trup și suflet, și în această dublă structură, să dea seama în fața Judecății, iar după aceea să fie așezate în rai în fericirea veșnică sau în iad la osânda veșnică, deoarece, în viața pământească, omul întreg a săvârșit și cele bune și cele rele, și cele spre mântuire și cele spre osândă.

Îndată după despărțirea sufletului de trup, sufletul omului este supus dreptei judecăți a lui Dumnezeu, judecata particulară, deosebită de judecata de obște sau universală, care se face tuturor oamenilor, odată, la sfârșitul lumii. "Rânduiește ete oamenilor odată să moară, iar după aceea, judecata" (Evrei 9,27). Judecata particulară, ca și cea de obște o va face Mântuitorul: "Căci Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului" (In.5,22).

Sufletele celor drepti vor merge în rai. Sufletele celor care sunt morți în har vor merge în purgator, loc curățitor, de unde, prin rugăciunile celor vii, vor putea ajunge în rai. Sufletele celor nedrepti vor merge în iad. Fericirea dreptilor se va deosebi după fapele fiecăruia, căci zice Sfântul Pavel: "Alta este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebește în strălucire" (I Cor. 15,41). Viața de veci a celor răi va fi într-un totul nefericită., o viață de nesfârșite chinuri.

Înțelepciune Bisericii ne îndeamnă să ne folosim de viața pământească pentru a pregăti sufletele pentru veșnicie.

Pr. Gheorghe Țurcaș
Vicar foraneu al Silvaniei

Lanțuri și Libertate

De fiecare dată când auzim sau când pronunțăm noi cuvântul „lanțuri”, ne duce gândul la o relație umană de constrângere a drepturilor și libertăților individuale, la o înrobire a individului de către societate. Tot așa când vorbim despre „libertate” suntem tentați să credem că este un drept individual fără nici un fel de îngrădire din partea societății. În realitate atât robia cât și libertatea au limitele lor, limite determinate de om și de societatea în care trăiește fiecare individ. Numai când omul se raportează la divinitate aceste limite nu numai că dispar dar ele capătă și un alt conținut.

Din punct de vedere fizic lanțul este un șir continuu de elemente de același fel. Sub aspect social, lanțul este un element de tortură, de captivitate, de robie care se aplică, de regulă, acelor indivizi care au comis acte sau fapte antisociale deosebit de grave.

Opusul „lanțului” este libertatea care desemnează starea unei persoane care se bucură de deplinătatea drepturilor politice și civile într-un stat; persoană lipsă de exploatare și de asuprire, nesupusă unui stăpân sau care nu este închisă sau întemnițată. Credința creștină operează cel mai mult cu noțiunea de *libertate de conștiință* care, la rândul ei este un principiu potrivit căruia Creatorul ne permite să ne alegem propria cale care să ne conducă spre scopul suprem al vieții de creștin, mântuirea sufletului.

Pentru ca noi să putem beneficia de libertatea de conștiință în mod plener, Isus, unicul Fiul al lui Dumnezeu a trebuit să ia chipul omului, să dea Legii un conținut nou, să poarte crucea, să moară iar apoi să învieze, pentru ca prin jertfa Sa, să rupă legăturile morții și să redeschidă porțile raiului pentru noi și pentru urmașii noștri; „*dacă Fiul vă va face liberi, veți fi cu adevărat liberi*”(In.8,36). Da! acum putem spune că suntem cu adevărat liberi, iar noi am câștigat această libertate cu prețul sângelui și a jertfei de pe cruce a Mântuitorului. Cristos prin moarte a nimicit pe cel ce are puterea morții și a eliberat, „*pe toți aceia care, prin frica morții, erau supuși robiei toată viața lor*”(Ev.2,15).

Dar să ne punem întrebarea de ce a acceptat Isus să se jertfească pentru noi? Răspunsul este simplu: din dragoste! Însă, această dragoste nu are limite, ea cuprinde tot universul și este împodobită cu bunătate, cu dreptate și cu adevăr. Tot așa ne putem pune întrebarea ce ni se cere nouă în schimb? Răspunsul este: dragoste! Da, o dragoste sinceră. Pentru că omul pătruns bine de dragostea divină are o țință precisă, el nu se teme nici de sabie, nici de foc, nici de dinții fiarelor, nici de mâinile celor mai cruzi călăi, pe el nimeni nu-l poate opri, nimeni nu-l poate întoarce din drumul său. Pe acest om „dorința bunurilor viitoare îl răpește și îl face să uite că el are un trup; harul de sus, cu care este înzestrat, înlătură impresiile naturale ale simțurilor și amortăște toate durerile. Aprindeți deci în voi această flacăra puternică!” (Ioan Gură de Aur). Ea este flacăra dragostei divine.

Omul din fire este supus greșelilor și păcatului. Robia nu poate fi totală decât numai atunci când ea este generată de păcate grave, de moarte. Dar oricât de păcătoși am fi, vom obține iertarea apelând la Biserică, deplângând păcatele noastre, mărturisindu-le cu smerenie, cu părere de rău, practicând milostenia și rugăciunea profundă și sinceră,

având o credință creștină puternică, o speranță biruitoare și o dragoste divină arzătoare, pentru că acestea sunt tot atâtea medicamente care să vindece rănilile păcatului. Să ne păzim de deznădejde! Să nu deznădăjduim nici odată! Pentru că nădejdea statornică este arma împotriva celui necurat.

Dumnezeu ne lasă într-o completă neștiință despre momentul morții noastre, pentru ca această așteptare nesigură să ne țină într-o continuă priveghere și să fim atenți și mereu pregătiți pentru trecerea spre cele veșnice; „*odată ce ați fost eliberați de păcat și v-ați făcut robii ai lui Dumnezeu, aveți ca rod sfințenia, iar ca sfârșit viața veșnică*” (Ro.8,22).

Creatura poate avea o libertate pe măsura primirii ei de la creatorul său. Dumnezeu ne va îmbrăca pe noi, creaturile sale, cu nemuirea pentru a cinsti pe fiii săi ajunși la libertatea divină și la mărire.

Deci, libertate deplină vom avea numai atunci când vom fi încinși cu lanțurile harului divin și cu cele ale dragostei infinite ale Domului și Mântuitorului nostru Isus Cristos, dar toate acestea cu răbdare, pentru că răbdarea de neînvins este floarea libertății.

Măgerușan Ioan

MEMORIA ACTIVĂ

In memoriam: Părintele Iosif Dejeu (1913-1971)

Trecerea în ilegalitate a Bisericii Greco-Catolice în anul 1948 poate să reprezinte pentru generațiile tinere o simplă filă a cărții de istorie, un amănunt tematic dezbătut de multe ori în mod controversat; în realitatea trăită însă, pentru preoții și credincioșii care și-au respectat în mod conștiincios crezul și convingerile apartenenței la biserica unită cu Sfântul Părinte, Papa de la Roma, ceea ce a urmat a fost o viață marcată de multe privațiuni și greutăți cu efecte dure asupra copiilor, a educației și devenirii acestora.

În cele ce urmează vom încerca să derulăm pe scurt viața părintelui Iosif Dejeu care în 1948 era tânăr preot, de numai 35 de ani, în satul Vintere județul Bihor. După „oferte” și tentații multiple de trecere la Biserica Ortodoxă a refuzat în mod consecvent și intransigent, așa că este destituit din parohia sa și începe un drum peregrin, retrăgându-se în satul soției, Cosniciul de Jos, din Județul Sălaj pentru doi ani, iar apoi la Șimleu Silvaniei unde timp de 21 de ani locuiește într-o încăpere formată dintr-o singură cameră la etajul I al unei clădiri situate vis-a-vis de Parc cu soția Livia și cei patru copii: Iosif, Lucia, Liviu și Felicia.

Doamna Felicia, în prezent inginer agronom pensionar în București avea doar un singur an și nu-și mai amintește nimic din '48: „aveam un anisor, cine știe pe unde m-au purtat când tata a fost înlăturat din parohie...”. În fiecare an copiii (de atunci) ai părintelui Dejeu, astăzi bunici, vin la Șimleu să cinstească memoria Părintelui.

Am avut bucuria să petrecem împreună câteva ore în acest an în discuții despre viața grea pe care au îndurat-o ca și copiii, împreună cu mama și cu tata care s-au lovit de dificultatea absenței unui loc de muncă, a nestatorniciei locului de muncă, a lipsei unei locuințe adecvate pentru o familie cu

copii și multe alte probleme. Mi-a rămas în minte seninătatea privirii cu care au reconstituit experiențele prin care au trecut.

O replică memorabilă a fost cea a Domnului Liviu, în prezent membru consultant al Academiei Române, care atunci când ne povesteau cum fiecare a făcut o școală în ciuda tuturor neajunsurilor și a urmat o profesie, referitor la titlurile Domniei Sale de Cercetător și Profesor universitar, etc, lângă crucea de mormânt, ca cel dintâi titlu pe care îl deține a preferat să ni-l spună pe acesta: „Eu sunt fiul lui tata, doar atât”. Bunul Dumnezeu să-i aibă în pază, iar părintele Iosif care se odihnește la Șimleu și preteasa Livia, care a trecut la cele veșnice la Oradea să ne vegheze și nouă existența pământească!

Din bunăvoința copiilor, în special a Doamnei Lucia (căsătorită Silaghi) de la Oradea care a scris mare parte din materialul următor vom încerca o reconstituire biografică a Părintelui Iosif Dejeu, adresând și pe această cale mulțumirile de rigoare pentru acest suport informațional.

S-a născut la 21 noiembrie 1913 în comuna Aușeu, județul Bihor, într-o familie de țărani înstăriți. Fratele tatălui, Nicolae Dejeu, primar, a reprezentat comuna la Marea Adunare de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918.

Liceul l-a urmat și absolvit la Beiuș, la Colegiul „Samuil Vulcan”, între anii 1927 și 1930. Urmează Academia Teologică la Oradea din anul 1932, după ce, în prealabil a fost înscris la Facultatea de Drept, pe care o abandonează pentru a deveni preot. Absolvă Teologia în anul 1936. Devine pentru aproape trei ani secretar al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea păstorită de către P.S. Sa Valeriu Traian Frențiu.

S-a căsătorit cu Livia, fiica părintelui Victor Bruchental din Cosniciul de Jos, județul Sălaj la 6 noiembrie 1938. A fost hirotonit preot în Catedrala *Sf. Nicolae* din Oradea de către P.S. Sa Valeriu Traian Frențiu la 12 februarie 1939. A păstorit credincioșii din parohiile Pocola și Vintere – Bihor timp de zece ani.

În vara anului 1949 a fost silit să părăsească localitatea Vintere, unde locuia în casa unor enoriași (care cu generozitate i-au oferit locuință provizorie lui și soției sale împreună cu cei patru copii) întrucât credincioșii refuzau să frecventeze biserica, devenită, ca peste tot, ortodoxă. În continuare domiciliază în județul Sălaj, în satul soției, Cosniciu de Jos, în casa părintească. Este obligat de către Securitate să se angajeze în Șimleu Silvaniei pentru a putea fi urmărit mai îndeaproape. Motivul a fost refuzul de a trece la ortodoxie. În sat se știa de către consăteni că a venit „mașina”, noaptea, să-l ia pe părintele, în nenumărate rânduri. În anii care au urmat, stabilit cu domiciliul la Șimleu Silvaniei, ocupă diferite funcții în administrație, cu muncă de teren, cu toate că avea afecțiuni cardiace grave.

Deși susținător al unei familii numeroase, este concediat pe motivul că „trecutul Dumneavoastră nu reprezintă o garanție pentru viitor”. În prag de an școlar, când noi aveam nevoie de rechizite, ne-am angajat, atât părinții cât și copiii cei mari, peste vară la Fructexport, ca muncitori necalificați. Noi, copiii, la sfârșitul rugăciunii, după invocarea „Isuse, Marie, Iosife, vouă vă dăruiesc inima și sufletul meu”, încheiam cu implorarea „Doamne, ajută-i tatălui nostru să intre în serviciu”. În timpul când a fost angajat, a fost trimis pe teren, de multe ori, iar cu acele ocazii a fost interceptat și interogată de Securitate.

A desfășurat o muncă de apostolat, primind vizitele unor credincioși din Iaz, Valcău, Nușfalău, Marin, Huseni sau Vintere. În casa noastră se săvârșea zilnic Sfânta Liturghie cu obloanele trase, să nu se poată observa nici o mișcare din exterior, totul spus în șoaptă, ca pereții

să nu transmită dincolo. Ne-a rămas o obișnuință, ca și azi, când în biserică, în deplină libertate se recită rugăciuni în cor, noi să le spunem tot în șoaptă.

În anii 1948–1949, în vremea marilor provocări, bătut fiind la Securitatea din Beiuș, cere sprijinul părintelui Vasile Hossu, viitorul Episcop de Oradea, să-i recomande să citească ceva, pentru a nu ceda și a rămâne tare în credință. În acest timp părinții l-au sfătuit să semneze trecerea, pentru că nu vedeau altfel nici un viitor pentru noi, pentru copii. Tata nu a cedat însă, indiferent de consecințe. Prea Sfinția Sa Iuliu Hirțea, Episcopul de Oradea al „Bisericii Tăcerii”, îi era de asemenea aproape și-l susținea. O întâmplare care a avut darul să-i mai însenineze viața a fost șansa de a vizita Viena, în anul 1968, ca urmare a faptului că a câștigat la Loto o excursie.

S-a mutat la cele veșnice mult prea devreme, la numai 57 de ani, la data de 5 august 1971, la Șimleu Silvaniei, unde este înmormântat. Menționez că timp de 20 de ani, până la moartea sa, a fost singurul preot greco-catolic din Șimleu Silvaniei.

Preasfinția Sa Iuliu Hirțea n-a participat la înmormântare, dar vizitându-i mai târziu mormântul, a propus să i se încrusteze pe cruce epitaful „Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții” – acesta fiind de fapt motto-ul scris pe iconițele de la hirotonirea întru preot.

A fost un soț și un tată desăvârșit, un OM cu o inimă mare, care ne-a lăsat ca moștenire spirituală credința și speranța sa.

Lucia Silaghi născută Dejeu

Urmează câteva citări de documente deținute de familie:

a) Din Arhiva Departamentului Cultelor:

Raportul din 14 iulie 1954 relativ la preoții nereveniți din regiunea Oradea, puternică zonă catolică de cele două rituri, conține mai multe amănunte deși abundă formulările stereotipe, care uneori nu reflectă decât imensa rea-voință a autorităților : 29. Iosif Petre Dejeu – paroh la Vintere. „Ține legătura cu preoții greco-catolici reveniți și nereveniți dar demisionați ca preotul nerevenit Sabău Gheorghe (...) Nu este sincer față de regim. Dușman ascuns al regimului”.

Sursa: Studii de Istoria Bisericii. Editura Universității din București, 2000, 193 pag., Coordonat de Prof. dr. Ovidiu Bozgan-Catedra de Istorie Universală și Relații Internaționale.

După 1 decembrie 1948, o parte din preoții care n-au trecut la ortodoxie au fost arestați și

întemnițați, alții s-au ascuns și au activat în clandestinitate. Pentru a scăpa de pușcărie, mulți dintre ei au trăit ascunși ani de zile. Alții au renunțat la preoție, îmbrățișând alte domenii de activitate. Din Sălaj amintim pe: Gheorghe Silvășan, Cornel Haidu, Vasile Hossu, deveniți profesori de matematică; Iosif Dejeu, Iulian Cupșa – funcționari, Liviu Truțașiu – muncitor dar lista nu se termină aici. Au fost, de asemenea, unii care au semnat trecerea la ortodoxie, unii probabil din convingere, dar credem că marea majoritate fiind siliți de împrejurări (familie numeroasă, vârstă înaintată etc). În afara

preoților uniți care au renunțat la preoție și a celor care au trecut la ortodoxie, a mai existat o categorie, cei care au înțeles că datoria lor este de a continua preoția, fără să facă nici cel mai mic compromis, punând mai presus de orice Biserica, înfruntând mari riscuri, sacrificii sau chiar martiriul. [...] La Șimleu Silvaniei, preotul Iosif Dejeu, funcționar public după 1948, celebra liturghii în locuința sa din centrul orașului și desfășura o susținută activitate spiritual-religioasă la domiciliul unor credincioși.

Sursa: Biserica Română Unită din Sălaj în timpul prigoanei comuniste (articol scris de Prof. Nicolae Costruț) – revista „Vestitorul” – decembrie 2008 și revista „Flori de crin” nr. 1 (30) – martie 2009.

b) Scrisoarea adresată de Prea Sfinția Sa Iuliu Hirțea, Episcopul de Oradea, preotesei Livia Dejeu, văduva părintelui Iosif Dejeu, la data de 20 noiembrie 1971

Bună și îndurerată Doamnă Livia,

Câteva ore ne mai despart de aniversarea zilei de naștere a lui Iosif, soțul Dvs. și prietenul meu, atât de drag nouă amândurora.

Împrejurări nefavorabile m-au făcut să nu vă pot comunica la timp participarea mea la imensa durere ce s-a abătut, în luna august, asupra Dvs. și a scumpei familii; îngăduiți-mi să o fac acum, în preajma zilei când IOSIF ar fi urmat să împlinească 58 de ani.

Știind de câtă tărie sufletească și de ce profunde convingeri creștinești ați dat dovadă în viața Dvs., sunt sigur că pierderea lui IOSIF nu v-a aruncat în brațele disperării ca pe cei care nu au bucuriile credinței: nădejdea veșniciei comune dincolo de pragul mormântului vă rămâne, pe urma despărțirii vremelnice de el, întărire și alinare.

IOSIF a fost un om vrednic. Dacă DIOGENE l-ar fi cunoscut pe el, nu ar mai fi simțit nevoit să aprindă nici o lampă spre a căuta, cu ajutorul ei, în miezul zilei, un OM.

Îl rog, zi de zi, pe bunul DUMNEZEU ca să-i facă parte cu marile suflete creștine, cu preoții vrednici de chemarea și apostolia lor de-a lungul istoriei, cu mărturisitorii și martirii plini de seninătate și bucurie ai îndatoririlor ce nu pot fi încălcate ...

Primiți, vă rog, doamnă LIVIA, mărturia durerii mele cu ocazia acestei neegalate pierderi, și, împreună cu expresia acestei simțite dureri, predați-le, vă rog, copiilor Dvs. – astăzi mari – rugămintea mea de a se dovedi în toate și întotdeauna vrednici de tatăl și de mama lor.

DUMNEZEU să-l odihnească pe scumpul dispărut, iar pe Dvs. pe toți să vă ocrotească și să vă mângâie.

Cu deosebită afecțiune,

Iuliu Hirțea

Iată cum își amintește despre părintele Iosif Dejeu doamna Ileana Șumălan, bună credincioasă greco-catolică din Șimleu Silvaniei:

Am cunoscut familia Dejeu de prin anii 1952-1953 prin intermediul doamnei Săucan Emilia cu care eram bună prietenă și care era șefa Serviciului Financiar al Secției Finanțe unde părintele Dejeu lucra ca operator la Registrul de evidență. Nu știam prea multe despre dânsul, doar că este preot greco-catolic care nu a semnat trecerea la ortodocși, că are 4 copii și că a venit la Șimleu să-și găsească de lucru pentru a putea întreține familia. În anul 1953 Doamna Săucan a născut un băiețel pe care l-a botezat cu părintele Dejeu. De aceasta știam și eu. Nu știu cum a aflat Securitatea și am fost chemate pe rând și Doamna Săucan, și eu. Bineînțeles că nu am recunoscut.

Unchiul meu Dr. Simion Chișiu, care după ce a scăpat din pușcărie s-a dus în Moldova unde cu aprobarea autorităților bisericești a funcționat în rit latin, îi trimitea sau îi aducea când venea acasă bani pentru sfinte Liturghii pentru a-l ajuta pe părintele la creșterea celor patru copii. Părintele făcea zilnic Sfânta Liturghie, la care am participat și eu de câteva ori. Eu din 15 septembrie 1949 când m-am întors din mănăstire am frecventat Biserica Romano-Catolică pe care o frecventa și familia Părintelui Dejeu.

Aflându-se că este preot greco-catolic a fost dat afară de la Secția Finanțe. A mai lucrat și la alte instituții în Șimleu. Peste tot unde a lucrat a dat dovadă de punctualitate, corectitudine și conștiinciozitate. S-a mutat la Domnul la 5 august 1971. Am mai păstrat legătura cu familia, în special cu cei din Oradea cu care mă întâlneam cu diverse ocazii. Am fost invitată și am participat la Parastasul de 40 de ani de la mutarea la Domnul unde ne-am întâlnit cu toți copiii. Lumina cea fără de sfârșit să-i strălucească, să se odihnească în pace. Amin. Ileana Șumălan.

Grupaj realizat de **Florica Bodea**

MEMORIA ACTIVĂ**Preoteasa Maria Moisin (+ 15.04.2011)**

Preoteasa Maria Moisin, soția preotului Octavian Moisin, Canonic Mitropolitan și Prelat Papal, a trecut la cele veșnice în 15 aprilie 2011. A fost înmormântată la Cimitirul din Oradea în ziua de 19 aprilie 2011. La slujba înmormântării, Pr. Anton Moisin a rostit câteva cuvinte din partea familiei pe care le socotim potrivite de a fi știute de mai multă lume. Iată textul:

„Credincioasa și preoteasa Maria Moisin, al cărui suflet îl încredințăm Domnului, a dus o viață de mare credință creștină și de sacrificiu pentru Biserica Română Unită și pentru familie.

Născută în Veștem (jud. Sibiu) la 25 februarie 1922, din părinți greco-catolici (tatăl ei fiind strănepotul lui Avram Iancu, care era tot greco-catolic), Maria (n. Rasiga) a urmat școala primară la Sibiu și Făgăraș, gimnaziul și liceul la Câmpina. S-a înscris la facultate la București, dar a renunțat întrucât s-a căsătorit cu inginerul Octavian Moisin, care a fost mobilizat ca ofițer și trimis pe Frontul de Răsărit, de unde cu greu s-a reîntors. Acesta, la rândul său dintr-o veche familie ardeleană (tatăl său era coborâtor din familia lui Iancu de Hunedoara), s-a dovedit încă din tinerețe un suflet foarte devotat Bisericii Române Unite și familiei.

Maria și Octavian Moisin au fost binecuvântați de Dumnezeu cu 7 copii: Tereza, devenită medic; Anton, profesor și preot unit; Cristiana, medic; Ioan inginer și fost senator; Mihai, inginer și preot unit în SUA; Magdalena ingineră în Canada și Elisabeta medic. Cei doi soți și-au crescut copiii în spirit creștin și de devotament față de Biserica Română Unită, în condiții foarte grele, întrucât regimul communist dezvăluise prigoana contra românilor uniți. Octavian, inginer și profesor, a fost primul preot greco-catolic hirotonit în secret, la o săptămână după scoaterea în afara legii a Bisericii Române Unite cu Roma la 1 decembrie 1948. De atunci și până în decembrie 1989, Maria și Octavian au îndurat progoană, amenințări, anchete, ostilitate, Octavian salvându-se greu de arestare, l-a ajutat Dumnezeu. Familia a cunoscut lipsuri materiale și teroarea, dar nu a cedat nimic. Legăturile cu episcopii români uniți din prigoană au fost foarte strânse. De pildă, Ep. Vasile Aftenie era prezent la Câmpina ca un fel de membru al familiei, înainte de arestarea lui, îl plimba în brațe pe primul copil al Mariei și al lui Octavian, pe Tereza; Ep. Iuliu Hirțea avea pe mica măsuță pe care servea Sf. Liturghie în secret acasă fotografia cu Octavian, Maria și cei 7 copii ai lor, pomenindu-i zilnic la slujbă; cu Ep. Ioan Suciu au fost strânse legături, iar acum cele două familii sunt înrudite, întrucât strănepotul episcopului, pe nume Dominic Suciu (doctor în biologie în SUA), s-a căsătorit cu Irina, strănepoata Mariei și a lui Octavian; alte legături au fost cu Ep. Valeriu Traian Frențiu, cu cardinalul Iuliu Hossu, cu cardinalul Alexandru Todea și cu mulți alți episcopi și preoți greco-catolici și romano-catolici.

Octavian Moisin, devenit canonic al Mitropoliei Blajului și Prelat Papal al Sf. Părinte Ioan Paul al II-lea și al Sanctității Sale Papa Benedict al XVI-lea, și soția sa Maria, au fost adevărate exemple de dârzenie în credință și de virtuți morale pentru copiii lor în prigoana comunistă și în încercările ulterioare.

Maria, lua parte zilnic la Sf. Liturghie și se împărtășea în Capela din orașul Victoria, unde s-a slujit în fiecare zi de 59 de ani încoace. Înainte de moarte i s-au administrat

Sfintele Taine: Maslu, dezlegarea generală, Sfânta Împărtășanie cu participare la Sf. Liturghie.

Dumnezeu prin mijlocirea Sfintei Fecioare Maria, s-o primească între aleșii Săi și să-i facă parte de fericirea veșnică. Amin!"

Slujba înmormântării a fost oficiată la Capela Frențiu de către P.S. Virgil Bercea, împreună cu un sobor de preoți: protopop Gavril Buboii, Pr. Ovidiu Duma, Pr. Pop Gheorghe, Pr. Balint Iosif, Pr. Emil Ember, Pr. Prof. Octavian Moisin, Pr. Mihai Moisin (SUA) și Pr. Prof. Anton Moisin.

Odihnă veșnică dă-i ei Doamne și lumina cea fără de sfârșit să-i strălucească, să se odihnească în pace.

Pr. Anton Moisin

SINAXAR

Sfânta Elena și adevărata Cruce

Sf. Elena este adesea prezentată ținând în mână o cruce deoarece tradiția afirmă că ea a găsit Crucea pe care a fost răstignit Isus în Ierusalim. Înainte de a afla cum, să vedem puțin contextul istoric. Datorită insurecției evreiești, împăratul roman Hadrian a abolit numele de Iudeea și a numit regiunea "*Siria Palestinei*". El a făcut din Ierusalim o nouă capitală, numită "*Aelia Capitolina*", și le-a interzis evreilor să intre acolo. Ierusalimul era în ruină după revolta din anul 70, iar Adrian a demolat restul. Pentru împăratul roman, și evreii și creștinii erau niște răzvrățiți. Pentru a evita consolidarea creștinismului, el a nivelat Muntele Calvar și a ridicat acolo un templu păgân pentru zeița Venus. A nivelat și dealurile unde era mormântul lui Isus, construind un templu pentru zeul Jupiter Capitolinus. În mod ironic, acțiunile sale distrugătoare au contribuit la conservarea acestor locuri sacre.

Împăratul Constantin a preluat puterea în 312, și anul următor a legalizat creștinismul prin edictul de la Milano. Cam atunci, mama lui Constantin, Sf. Elena, s-a convertit la creștinism. Ea a murit în anul 330, aproximativ la 80 de ani. Conform marelui istoric bisericesc Eusebius, avea cam 63 de ani în momentul convertirii. Înzestrată cu autoritate de fiul ei, Sf. Elena a mers în 324 în Palestina pentru a căuta locurile sacre. În anii următori, Sf. Elena a construit biserici pentru a marca locuri precum Nașterea, în Betleem, sau locul Înălțării la Cer. Elena a fost motivată de credință. Eusebius o descria astfel: "*Ea dădea daruri celor goi și săraci. Unora le dădea bani, altora haine; pe unii îi elibera din închisoare, pe alții de nedreptățile a care erau supuși. Nu își neglija pietatea față de Dumnezeu. Putea fi văzută frecvent în Biserica Sa, împodobind casele de rugăciune cu splendide podoabe, neuitând nici de bisericile din micile orașe. Această admirabilă femeie, cu haine simple și modeste, se amesteca în mulțime, dând mărturie despre devoțiunea ei pentru Dumnezeu prin comportamentul ei pios.*" (Viața lui Constantin, XLIV, XLV).

Cam prin anul 326, templul închinat lui Jupiter Capitolinus a fost demolat, iar zona a fost răscolită. S-au descoperit urmele unui mormânt care s-a dovedit a fi al lui Isus Cristos. A fost construit un nou lăcaș peste mormânt, care s-a tot modificat de-a lungul secolelor, astăzi acolo fiind Biserica Sf. Mormânt din Ierusalim. Templul lui Venus a fost de asemenea

demolat, descoperindu-se locul unde a fost crucificat Cristos. Împăratul Constantin i-a scris Sf. Macarie, Episcop de Ierusalim, cerându-i să caute crucea pe Muntele Calvar. Un învățat evreu, pe nume Iuda, a fost angajat pentru aceasta. La est de locul cu pricina au fost găsite trei cruci precum și inscripția "*Jesus Nazaranus Rex Iudaeorum*". A apărut însă întrebarea: care era Crucea pe care a fost răstignit Cristos?

Detaliile oferite de Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Ambrozie, Rufinus și Socrates (altul decât filozoful) sunt puține și uneori contradictorii, dar în esență evenimentele ar fi acestea: cele trei cruci au fost luate de la locul descoperirii lor. O femeie pe moarte a fost adusă și a atins crucile una câte una. După ce a atins a treia cruce, a fost vindecată, identificându-se Crucea adevărată. Alte surse vorbesc despre descoperirea și a altor instrumente ale Patimilor. Mai important este ceea ce Sf. Ambrozie predica despre găsirea de către Sf. Elena a Crucii: "*ea a adus cult nu lemnului, ci Împăratului. Lui, care a stat pe Cruce.*"

Iată pe scurt cum a găsit Sf. Elena Crucea Mântuitorului, motivul pentru care ea este reprezentată cu o cruce în mână. "*Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvântează moștenirea Ta; biruință bincredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău*" (troparul praznicului în tradiția răsăriteană).

Pr. William Saunders este preot la parohia Fecioarei Speranței din Potomac Falls și profesor de catehetică și de teologie la școala Notre Dame din Alexandria, SUA.

AMVON

Despre corectarea frățească

Evangelhia subliniază importanța „corectării frățești”, **adică ajutorul pe care suntem chemați să-l oferim fraților noștri în vederea întoarcerii lor de la păcat la calea către cer.** Nu trebuie să-i judecăm pe alții – căci a Domnului este judecata – ci doar să stăruim în a-i întoarce de la rele, cerând ajutorul altor membri din comunitate, dacă este cazul, care să-i îndemne să trăiască cu responsabilitate. Maica Tereza spunea: „*Dacă stai să judeci oamenii, nu mai ai timp să-i iubești*”

Sfântul Augustin este de părere că: „*Iubirea produce înțelegere, înțelegerea produce unitate; unitatea conservă iubirea, iar iubirea conduce la dobândirea mântuirii*”, și continuă „*Cel ce-și iubește frații (familia) suportă totul numai ca să păstreze unitatea, căci iubirea frățească constă în unitatea bazată pe iubire*”. Iubirea

este cel dintâi dar al Spiritului (*Gal 5,22*), iar noi trebuie să-l cerem în rugăciune. Sinteza tuturor poruncilor și baza lor este în iubire (*Rm 13,8-10*). Dacă cineva nu iubește este departe de Dumnezeu, este un nimeni.

Evangelhia ne spune că dacă o persoană nu dorește să asculte de sfatul comunității, trebuie „*să prețuiască în fața ta cât păgânul și vameșul*” (*Mt. 18,17*), adică asemenea unuia care nu face parte din comunitate, nu pentru că membrii comunității au exclus-o, ci deoarece s-a exclus singură.

Textul biblic subliniază importanța împăcării și responsabilitatea pe care o are Biserica (comunitatea):

nu excomunică persoana „rebelă” ci numai constată faptul că aceasta s-a exclus pe sine în mod public, căci prin stăruința în păcatul ei a abandonat învățătura dreaptă a Bisericii.

Un grup (o familie), chiar dacă este supus unei singure autorități, nu poate dăinui dacă nu caută mereu unitatea, armonia, solidaritatea și acceptarea altora în ciuda diferențelor pe care le au. Grupul trebuie să fie izvor de comuniune, iar Biserica se definește ca fiind o comunitate de oameni care se întâlnesc și care au o singură credință, au primit un singur Botez și se închină singurului Dumnezeu adevărat, căci unul singur este Dumnezeu Tatăl tuturor oamenilor care lucrează în toți și este prezent în toți (cf. Ef. 4,5-6). Comuniunea se înfăptuiește dacă membrii grupului se acceptă respectându-și diferențele individuale în mod reciproc; fiind disponibili și atenți unii față de alții și iubindu-se în chip sincer, așa cum Cristos a poruncit.

Comunitatea creștină este formată din persoane cu limitele și defectele lor. **Este important să ne recunoaștem metehnele și să înțelegem că orice păcat cauzează o dezbinare în interiorul nostru, în relația cu aproapele și cu Dumnezeu.** Numai conștientizând greșelile și limitele noastre nu vom pretinde ca ceilalți să fie perfecți și nici ca ei să se comporte mereu după bunul nostru plac. Totuși trebuie să ne întrebăm cu privire la ce poziție trebuie să avem față de cei care greșesc și care prin păcatele lor cauzează multă suferință în societate și în familie?

Adevărat iubire prezentă în sufletul creștinului îl obligă să-l avertizeze pe aproapele cu privire la răul cauzat prin păcatul său. Nu este vorba de a-l certa sau a-l condamna, ci de a-l invita să se reîntoarcă pe calea cea dreaptă.

Creștinul trebuie să-i atragă atenția aproapelui nu certându-l sau rușinându-l, ci arătându-i iubirea și stima prin vorbe dulci. Iubirea-l obligă pe creștin să corecteze păcatul fratelui său. În caz contrar ar comite păcatul omisiunii. Dacă din cauza fricii de a pierde o prietenie sau stima celui care a păcătuit noi tăcem și nu-i descoperim greșeala, favorizăm perseverarea lui în rău și nu-i arătăm iubirea noastră.

Scriptura este foarte atentă cu privire la corectarea frățească. **Cartea Deuteronomului ne învață cum să discutăm cu păcătosul pentru ca acesta să-și schimbe viața, iar dacă nu ne ascultă trebuie să cerem ajutorul comunității** (cf. Deut. 19,15). **Leviticul subliniază că dacă nu atragem atenția păcătosului, păcatul lui cade asupra noastră** (cf. Lev. 19,17). **Profetul Ezechiel subliniază că dacă noi nu vom denunța greșeala păcătosului, Dumnezeu ne va cere socoteală** (cf. Ez. 33). Nu este important dacă vom reuși să-l întoarcem de la rău, ci este esențial faptul că am făcut tot posibilul să-l reîmpăcăm cu Dumnezeu. Profetul Ezechiel subliniază că corectarea frățească ne este poruncită de însuși Dumnezeu cu scopul de a-i arăta aproapelui, prietenului calea cea sigură către mântuire, protejându-l de cărările ce l-ar putea conduce departe de Domnul.

Întreaga Biserică este alcătuită din credincioși chemați să-și recunoască păcatele, să se lepede de ele și să se apropie tot mai mult de Dumnezeu. În această dinamică frații se ajută reciproc să înainteze pe calea perfecțiunii, evitând răul și înfăptuind binele.

În chip specific Mântuitorul încredințează apostolilor și urmașilor lor datoria de a-i dojeni pe păcătoși, de a lega și dezlega, cu scopul de a-și schimba viața.

Atunci când cineva este împietrit în comportamentul său păcătos și pervers trebuie îndepărtat din comunitate înainte de a-i contagia și pe alții, deoarece viața sa

este în opoziție cu identitatea sa de fiu al luminii, chemat la înfăptuirea bunătății, dreptății și adevărului (cf. *Ef.* 5,9).

Sf. Pavel ne invită să fugim de orice rău și să ne apropiem de bine (cf. *Rm.* 12,9). Apostolul subliniază că frații creștini trebuie să se ajute în pelerinajul lor către cer. **Corectarea frățească nu este simplă pentru că întotdeauna suntem ispitiți să vedem paiul din ochiul aproapelui (cf. *Mt.* 7,4-5), să-l judecăm și condamnăm pe greșitor.** Noi știm că numai Domnul este cel care are puterea de a vindeca rănila omului. Prin urmare, corectarea frățească trebuie făcută pe baza milei, iubirii și niciodată prin condamnarea aproapelui: „Cine ești tu să-l judeci pe fratele tău?” (?) și „Nu judecați ca să nu fiți judecați” (*Mt.* 2,1), deoarece Dumnezeu nu dorește moartea păcătosului ci să se întoarcă și să fie viu (*Ez.* 18,23).

Sf Augustin ne învață că întotdeauna trebuie să iubim persoanele, și să urâm răul.

Corectarea frățească necesită din partea celui care o practică multă maturitate, inteligență, prudență, toleranță, încredere reciprocă, o cunoaștere bună a vieții persoanei, a capacității sale, a proiectelor și slăbiciunilor sale, care pot s-o împingă să se lase sedusă de numeroșii idoli pe care cultura noastră îi propune.

Dumnezeu a încredințat omul – încă de la naștere – în grija altui om. Și pe noi ne poate întreba la fel ca pe Cain: „Unde este fratele tău” (*Gen.* 4,9).

Evanghelia ne prezintă cazul extrem în care păcătosul nu ascultă și nu se îndreaptă, excluzându-se singur din comunitate. Faptul că Isus ne spune că un astfel de om trebuie să fie pentru noi „un vameș și un păcătos” nu înseamnă să nu-l iubim pe mai departe, căci bunul păstor lasă cele 99 de oi și merge în căutarea celei pierdute. El „*Nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu*” (?). Un exemplu minunat de corectare frățească ni-l oferă tatăl milostiv din pilda „fiului risipitor” (cf. *Lc.* 15). Asemenea lui și noi trebuie să avem răbdare și să sperăm în reîntoarcerea celor care au apucat pe căi greșite, pentru a se bucura de îmbrățișarea tatălui. Amin.

Folosind cuvintele „fratele tău”, Sf. Matei subliniază că Biserica este o comuniune de frați (cf. *Mt.* 18, 15-21). **Corectarea frățească are ca scop readucerea în comunitate a celui care s-a îndepărtat, este un mod prin care cei credincioși trebuie să arate fraților ceva din răbdarea lui Dumnezeu care nu vrea moartea păcătosului, ci convertirea lui pentru ca să trăiască în veci.**

Dacă păcătosul nu se întoarce de la relele sale, credinciosul mai dispune de o singură armă, rugăciunea și încredințarea lui milei Tatălui ceresc, deoarece: „*Ceea ce este cu neputință la oameni este cu putință la Dumnezeu*”. **Pr. Mihai Tegzeș**

AMVON

Isus și tradiția iudaică

Sosirea scribilor și a fariseilor, reprezentanți și responsabili ai experienței religioase ebraice, pune în evidență centralitatea figurii lui Isus, în jurul căruia mulțimea „*se adună*”. Deși grupul scribilor este diferit de cel al fariseilor, aici vedem că s-au unit cele două grupări împotriva lui Isus, Evanghelistul Matei, astfel, pune în

lumină faptul că întreg iudaismul, cu toate expresiile sale, a luat poziție împotriva lui Mesia.

Confruntarea lui Isus cu capii iudeilor din Ierusalim are două două părți: disputa proprie dintre Isus și responsabilii iudeilor și învățătura lui Isus: învățatură care apoi, este adresată la început mulțimii prezente, iar apoi ucenicilor.

În introducere, după vestea sosirii scribilor și a fariseilor, urmează întrebarea în legătură cu comportamentul discipolilor, care nu respectă tradiția de a se spăla pe

mâini înainte de mâncare.

Isus, nu răspunde imediat la întrebare și își începe discursul punând problema raportului dintre poruncă și tradiție, dintre tradiția omenescă și voința lui Dumnezeu. Tradiția ar trebui să acopere golurile lăsate de lege și să răspundă exigențelor actualizării Cuvântului lui Dumnezeu, dar Isus prin expresia "*tradiția voastră*" vrea să anunțe că se delimitează de interpretarea iudaică a Scripturii.

Isus pentru a demasca ipocrizia fariseilor pune în discuție porunca cinstirii părinților, caz care pune în conflict porunca lui Dumnezeu și tradiția iudaică. Li se propune un criteriu: interpretarea tradiției nu poate fi valabilă atunci când este împotriva voinței lui Dumnezeu, exprimată în cuvântul Sfintei Scripturi. Isus îi certă spunându-le "*Fățărnicilor*" apoi le spune un citat din profetul Isaia care denunță ipocrizia acestui tip de religiozitate: "*Acest popor cu buzele mă cinstește, dar inima lui este departe de Mine. Zadarnic ei mi se închină, atunci când învățăturile ce le dau sunt porunci omenești.*"

Isus, invită apoi mulțimea să înțeleagă învățătura sa spunându-le: "*Nu ce intră pe gură pătează omul, ci pe om îl pătează ceea ce iese din gură*", răspunzând astfel și întrebării inițiale pusă de capii iudeilor. Isus face un paralelism între expresii precum "*ceea ce intră*" - "*ceea ce iese*" și "*buze*" - "*inimă*" dorind să scoată în evidență diferența dintre o mărturisire de credință verbal exprimată într-un cult formal, o viață condusă de norme umane care manipulează voință lui Dumnezeu și o viață condusă de cuvântul lui Dumnezeu.

Codul levitic enumera o serie de lucruri și persoane care erau interzise a intra în contact cu ele, cu o particulară considerație asupra alimentelor. Această grupare de legi era bazată pe separația dintre pur/sacru și impur/profan. Isus condamnă înțelegerea formală a normelor purității și fixează principiul; El neagă posibilitatea contaminării din exterior susținând că ea provine din interiorul omului. Termenul "inimă" în lumea biblică se referă la: gânduri, voință, înțelegere, integritate interioară, relații afective, alegeri etice.

Alături de explicația direct îndreptată spre mulțime, urmează și o explicație ecleziastică adresată ucenicilor. Impotriva responsabililor iudeilor, Isus are un discurs polemic care se deschide cu o sentință construită pe imaginea "*plantei*" care *dacă nu a fost plantată de către Tatăl, va fi smulsă afară*. Îi numește "*călăuze oarbe*" care își

apăra propriile interese și propriile tradiții și care refuză să înțeleagă autentică voință a lui Dumnezeu care se revelează prin învățătura lui Isus.

Sf. Ioan Gura de Aur referindu-se la aceste cuvinte spunea: *“Răul rămîne rău în orice împrejurare, dar mai cu seamă atunci este rău cînd socotești că nici n-ai nevoie de îndreptare; și este încă și mai cumplit răul cînd, rău fiind, socoți că mai poți îndrepta și pe alții. Lucrul acesta vrea să-l arate Cristos cînd îi numește pe cărturari și pe farisei călăuze oarbe. Dacă este cea mai mare nenorocire și ticăloșie ca un orb să creadă că nu are nevoie de călăuză, gîndește-te în ce prăpastie îi duce pe alții cînd el vrea să le fie călăuză! Cristos spunea aceste cuvinte ca să arate cît de ahtiați după mărire sunt cărturarii și fariseii, ca să arate cît de puternică e furia bolii lor”.*

Apostolul Petru, care este reprezentantul ucenicilor, cere explicații asupra acestei învățături. Isus clarifică criteriul de evaluare, exprimat înainte, asupra a ceea ce este pur sau impur, dând exemplul mîncării care intră în gură, ajunge în stomac apoi se duce în latrină, pe cînd răutatea provine din interiorul omului. Isus prezintă apoi o listă de acțiuni care, sunt fructul liberei decizii umane și care lezează poruncile care privesc iubirea aproapelui: *“Din inimă, spune Isus, ies cumpănirile rele, omorurile, adulterele, necurățiile, furturile, mărturiile mincinoase, blestemele.”*

Astfel, noul cod nu este fondat pe principiul distincției sau separației realității create, ci pe relațiile interpersonale. Din interiorul omului provin planurile rele care se realizează în acțiuni care distrug raporturile umane drepte și echilibrate. Învățătura lui Isus ne invită să facem trecerea de la o etică a lucrurilor la o etică a raporturilor. La norma separării dintre sacru și profan (implicit dintre iudei și păgâni) contrapune legea iubirii universale.

Problema ridicată în această dispută este importantă și pentru itinerariul nostru spiritual. Care este criteriul după care interpretăm voința lui Dumnezeu? Care este valoarea pe care o dăm normelor, nu numai celor din tradiția iudaică, ci în general celor care sunt fructul convențiilor sociale? Sfântul Evanghelist Matei ne prezintă interpretarea autorizată a lui Isus: pentru a discerne voința lui Dumnezeu, primul loc îl ocupă cuvântul Său. Cuvântul lui Dumnezeu este “dătător de viață”, are o însemnătate netrecătoare, el trebuie îndeplinit nu numai ascultat. Confirmat prin minuni și prin îndeplinirea celor spuse, Cuvântul lui Dumnezeu a fost ascultat și crezut. El se cere primit cu docilitate. Cuvântul divin nu este un element, printre altele, el domină totul, dă sens istoriei, o crează, stârnește în oameni viața de credință.

Problema vitală pe care Cuvântul lui Dumnezeu o pune oamenilor nu s-a schimbat câtuși de puțin nici azi; cine crede în Cuvânt, cine recunoaște Cuvântul și Îl primește, acela intră în viața teologală de fiu a lui Dumnezeu; iar cine refuză Cuvântul, cine nu se străduiește să-l cunoască și să-l înțeleagă, rămîne în întunericul acestei lumi și va fi judecat. Este redutabilă pentru orice om această perspectivă. Cuvântul vorbește fiecărui om și de la fiecare așteaptă un răspuns. Destinul în veșnicie al omului depinde de acest răspuns.

Pr. Cristian Borz

LUMEA ÎN CARE TRĂIM

Înscăunarea noului Episcop greco-catolic de Maramureș, Vasile Bizău

Sâmbătă, 23 iulie 2011, mii de credincioși au participat la înscăunarea noului episcop de Maramureș, Preasfințitul Părinte Vasile Bizău. Sfânta Liturghie și înscăunarea noului episcop au fost săvârșite de către zeci de ierarhi din mai multe țări și sute de preoți, în frunte cu Arhiepiscopul Major al Bisericii Romane Unite cu Roma Greco-Catolică, Preafericitul Părinte Lucian Mureșan.

La eveniment au fost prezenți demnitari, reprezentanți ai autorităților locale și centrale, personalități din lumea academică și culturală, numeroși preoți, călugări, călugărițe și credincioși de toate vârstele, precum și o delegație a Bisericii Ortodoxe Române. Ca urmare a neretrocedării până în prezent a Catedralei greco-catolice din Baia Mare, ceremoniile religioase au avut loc la Sala Sporturilor din localitate. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul parohial al Bisericii *Buna Vestire* din Baia Mare. Preasfințitul Părinte Vasile Bizău a fost ales episcop de Maramureș în ședința Sinodului BRU, din data de 10-12 iunie 2011. Preasfințitul Părinte Vasile

Bizău ocupă scaunul de arhieru rămas vacant după ce fostul episcop, PS Ioan Șișeștean, a fost chemat la Casa Tatălui Ceresc, în 12 aprilie 2011.

Încă de vineri, 22 iulie 2011, la biserica *Buna Vestire* din Baia Mare, aproape o mie de credincioși au participat la o seară de rugăciune, care s-a dorit a fi un timp de pregătire spirituală pentru marea Sărbătoare a Eparhiei noastre. Oficiul Vecerniei a fost celebrat de Preasfințitul Părinte Vasile Bizău, la finalul căruia a rostit un cuvânt de învățătură, mulțumind lui Dumnezeu și organizatorilor pentru starea de rugăciune adoptată în așteptarea numirii episcopului eparhial și pentru seara plină de binecuvântare și de har.

În dimineața zilei de sâmbătă, 23 iulie 2011, episcopi, preoți, călugări, călugărițe și mii de credincioși de toate vârstele s-au adunat la sediul Episcopiei greco-catolice din Baia Mare, pentru a merge în procesiune, în cânt și rugăciune, până la Sala Polivalentă (Sala Sporturilor) din localitate. Mulți dintre cei prezenți erau îmbrăcați în porturi populare maramureșene și purtau cu ei însemnele religioase ale localităților și ale bisericilor pe care le reprezentau. Ca urmare a faptului că la sosirea pelerinilor Sala Polivalentă s-a umplut până la refuz, mulți credincioși au participat la oficii urmărind ceremoniile pe ecranul instalat afară pentru acest scop.

Procesiunea a fost urmată de Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, celebrată de Preafericitul Lucian Mureșan, care a rostit și cuvântul de învățătură, și a fost concelebrată de toți episcopii și preoții prezenți. *Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăția* (Lc 12, 32). *Ne-am adunat astăzi la Baia Mare pentru a celebra cu bucurie prezența iubitoare, ocrotitoare și atotputernică a Mântuitorului nostru în Biserica Sa* – și-a început PF Lucian cuvântul de învățătură, arătând cum, "turma mică" a BRU, în decursul istoriei sale tricentenare, a depus mărturia pentru unitate, adevăr și credință statornică, împlinind misiunea pe care Cardinalul Iuliu Hossu a sintetizat-o la vremea sa: *Credința noastră este viața noastră*. A fost dat exemplul mărturisitorilor credinței, patimile

îndurate de aceștia în timpurile potrivnice ce s-au succedat. Privind spre experiența dureroasă, dar și glorioasă a trecutului, Arhiepiscopul Major al BRU a spus: *Când Dumnezeu vrea ca o lucrare să se împlinească din mâna Sa, reduce totul la neputință și la nimic, apoi lucrează El. De câte ori am resimțit lucrarea Domnului, de câte ori atotputernicia Lui ne-a ajutat să fim salvați.*

Cu această încredere, în momentul solemn prilejuit de Înscăunarea Episcopului de Maramureș, Păstorul Bisericii Greco-Catolice a îndemnat: *Capetele noastre Domnului să le plecăm întru încrederea bunăvoinței lui Dumnezeu care vrea să ne dea Împărăția.* Preafericitul s-a adresat Preasfinției Sale Vasile Bizău, arătându-i cum mulțimea preoților și a credincioșilor maramureșeni și nu numai s-a adunat să-l întâmpine și să-l salute, *să-și exprime bucuria împlinirii dorinței lor și a înaintașilor de a-l primi pe Păstorul cel vrednic și bun, care să-i învețe, să-i conducă și să-i sfințească.*

Ceremonia Înscăunării a fost un alt moment solemn și impresionant. Preasfințitul Vasile Bizău a primit din mâna PF Lucian Mureșan însemnele misiunii Sale, în timp ce toți cei prezenți răspundeau din tot sufletul "Vrednic este". Apoi a urmat așezarea solemnă pe tronul arhieresc, PF Lucian Mureșan rostind formula: "Cu vrerea Tatălui, cu puterea Fiului și împreună cu lucrarea Spiritului Sfânt, în numele Sinodului Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, iubite frate episcop, Vasile, te punem și te așezăm astăzi arhieru în scaunul eparhial al Maramureșului, cu toate drepturile care îți revin". Apoi, a urmat încredințarea toiagului ca semn al păstoririi și al cârmuirii: "Primește toiagul acesta ca să păstorești turma lui Cristos cea încredințată ție. Și celor ascultători să le fie de la tine toiag de viață și întărire. Iar pentru cei neascultători și nestatornici să-l folosești ca toiag de deșteptare, ca toiag de certare." Momentul de comuniune manifestat față de noul ierarh de către părinții protopopi, de către superiorii ordinelor religioase aparținătoare Eparhiei și de către asociațiile laice eparhiale a reprezentat punctul final al ceremonialului de Înscăunare.

După ceremonia de Înscăunare, dl. Florinel Irinel Frunză, Directorul Secretariatului de Stat pentru Culte, a transmis un mesaj din partea Guvernului României, dorindu-i PS Vasile, "să aibă parte de ani mulți și rodnici în păstoria Eparhiei de Maramureș", asigurându-l de colaborarea și sprijinul Instituției pe care o reprezintă. De asemenea, domnul Primar al Municipiului Baia Mare, Cătălin Cherecheș, a rostit un cuvânt emoționant: "(...) Baia Mare are o rădăcină adâncă a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice, deoarece Înalț Preasfinția Sa Lucian Mureșan, în perioada grea comunistă, a ținut aprinsă flacăra credinței alături de mulți maramureșeni, de mulți credincioși. Acum este momentul ca Preasfinția Sa Vasile să țină aprinsă această flăcără. În acest moment, îndreptându-ne privirea cu respect și cu dragoste spre trecut, să-i mulțumim celui care ne privește de sus, Episcopului Ioan Șișeștean, să trăim cu emoție prezentul și, cu încredere, să privim spre viitor, pentru că viitorul BRU în Maramureș este în mâna unui om tânăr și vrednic, Preasfinția Sa Episcopul Vasile."

Final Ceremoniilor a fost emoționant, întrucât episcopul nou instalat, Vasile Bizău, a transmis primul său mesaj pastoral, începând prin cuvântul Sf. Ap. Pavel: "Mulțumesc Domnului ce m-a întărit, lui Isus Hristos, Domnul nostru, că m-a făcut credincios și m-a pus să-l slujesc". PS Vasile a spus: "În această zi de mare sărbătoare pentru Eparhia Maramureșului vin în fața dvs. ca un slujitor al Evangheliei, dorind să-L vestesc pe Domnul cel Înviat din morți și să aduc salutul meu de pace și har tuturor acelor care astăzi mi-au fost încredințați spre păstorie, precum și tuturor credincioșilor binevoitori și iubitori de Dumnezeu". Preasfinția Sa a făcut o incursiune în istorie, evocând amintirea începutului eparhiei de Maramureș, în urmă cu 80 de ani, când primul Episcop greco-catolic al Maramureșului, Alexandru Rusu, era primit cu fast în Catedrala episcopală încredințată Maicii Domnului. "Ca o extindere a statutului pe care îl are orice catedrală, ea fiind mama și modelul tuturor bisericilor parohiale, întreaga Eparhie de Maramureș a fost pusă sub protecția Preasfintei Fecioare Maria".

În prezent, Catedrala greco-catolică (ce se află chiar lângă sediul episcopiei din Baia Mare) nu este retrocedată. De aceea, "astăzi, vă primim în acest spațiu public modest [Sala Sporturilor], unde am invocat numele Domnului în rugăciune, neputând să reiterăm sărbătoarea de acum 80 de ani, așa cum ar fi fost firesc. Episcopul, ca părinte și păstor sufletesc, se înscăuna în Catedrala predecesorilor săi". Preasfinția Sa a adăugat că nu poate să nu amintească faptul că în perioada de prigoană a Bisericii, "episcopul a fost alungat fără vină și fără voia sa din catedrala sa, plătind cu preț de sânge statornicia sa în credință și în comuniunea Bisericii Universale. Dar neuitarea nu presupune răzbunare, ci devine rugăciune neîntreruptă pentru dreptate și adevăr". De aceea, "astăzi primesc și privesc cu răbdare misiunea de păstor și părinte al acestei eparhii, încredințându-mă de patrimoniul spiritual extraordinar și potențialul de credință existent și mărturisit de dvs., credincioșii de acum, edificat de mărturia înaintașilor noștri".

PS Vasile a asemănat drumul Eparhiei de Maramureș din perioada de clandestinitate cu drumul poporului lui Israel prin Egipt, arătând cum ei aveau în amintire măreția trecutului, în timp ce situația concretă a prezentului le oferea doar statutul de robi și tolerați. În acest context, a dat modelul sfinților care au călăuzit acest popor la întoarcerea în țara promisă: "Misiunea Profetului era aceea de a transmite dorința Domnului prin mesaje de speranță, de a-i face să creadă și mai departe, chiar împotriva oricărei speranțe". Urmând acest exemplu, și-a propus să se preocupe de menținerea credinței în popor, pentru ca acesta să nu se îndoiască de calea Domnului: "Astăzi, viziunea cunoscută a câmpului de oaze care se reconstituie în trupuri și învie [din Faptele Apostolilor] transmite și mesajul de încredere și speranță în puterea lucrătoare a lui Dumnezeu, care însoțește fiecare om și fiecare comunitate pe parcursul istoriei ei și dincolo de ea. În Biserică, trăim cu această credință a puterii Domnului Înviat care ne-a dat din Spiritul Său, pentru ca să putem transforma lumea în care trăim. Să o facem dreaptă, cinstită, curată, echilibrată, iubitoare și vestitoare. [...] Lupta noastră este, în primul rând, una spirituală și grija noastră este de a avea o bună mărturie despre credința care este în noi, pentru a avea, în societatea secularizată, curajul mărturisirii și al trăirii Evangheliei."

Preasfinția Sa Vasile Bizău a lăsat să se întrevadă câteva dintre liniile directoare ale episcopatului său, pornind la drum cu dorința de a avea o grijă deosebită pentru activitățile pastorale, deoarece "Biserica este, în primul rând, poporul lui Dumnezeu". O altă direcție se referă la "trăirea comuniunii și a deplinei colaborări între toți clericii Bisericii, după cuvântul lui Hristos: «Aceasta este porunca Mea, să vă iubiți unul pe altul cum v-am iubit Eu», comuniune care să-și aibă fundamentul în Euharistie" și care să se manifeste prin trăirea fraternă. De asemenea, favorizarea vocațiilor și cultivarea lor, cultivarea unei colaborări bune cu celelalte Biserici și Culte, precum și "deschiderea spre lumea culturală și științifică" se află între propunerile cu care PS Vasile Bizău și-a început noua misiune, ce se vrea, în primul rând, una de slujire, "după modelul oferit de Hristos, Bunul Păstor care și-a pus viața pentru oile Sale".

Preasfinția Sa a încheiat mesajul adresând cuvinte de mulțumire reprezentanților autorităților locale și centrale ale Statului, ierarhilor, preoților, călugărilor, călugărițelor, corului bisericii *Buna Vestire* din Baia Mare, organizatorilor, voluntarilor și tuturor participanților. La finalul ceremoniilor, în cântec de bucurie, copiii din Ieud au oferit tuturor Ierarhilor prezenți buchete de flori, moment după care noul Episcop de Maramureș a fost condus în biserică "Sfânta Maria", lăcaș ce împlinește, provizoriu, rolul de Catedrală. La ieșirea din Sala Polivalentă, participanții au primit, conform tradiției, cozonac.

Binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Eparhiei Greco-Catolice din nord-vestul țării s-a manifestat atât prin încărcătura spirituală cat și prin reușita organizatorică a evenimentului.

LUMEA ÎN CARE TRĂIM

Pelerinajul anual Bădăcin-Sighetul Marmației, la a douăsprezecea ediție

Luni 22 august s-a pornit într-o nouă ediție, a XII-a, a pelerinajului anual Șimleu Silvaniei-Sighetu Marmației. Pelerinajul este organizat de Episcopia Greco-Catolică de Oradea și Congregația "Don Orione". Pelerinii vor porni într-un drum pe jos de 165 de kilometri, care pe lângă aspectele spirituale de rugăciune și jertfă implică aspecte culturale, istorice și geografice.

Părintele Florian Gui, vicar al Episcopiei Greco Catolice din Oradea și călugăr în Congregația "Don Orione", ne-a spus că ideea pelerinajului a apărut în 1997 dar primul drum a avut loc doar în 2000: "Ideea acestui pelerinajului s-a născut pe vremea când mă aflam încă la studii la Roma, în 1997, însă rădăcinile lui cred că în bună parte sunt legate de pelerinajul de la Mănăstirea Nicula. Satul în care m-am născut, Iaz, județul Sălaj fiind punct de pornire spre Nicula acoperind întreg Sălajul de sud".

Despre începuturile pelerinajului, inițiatorul a declarat: "A fost un cadou pe care mi l-am făcut cu ocazia hirotonirii ca preot. Fiind o experiență interesantă am propus-o confrăților mei precum și tinerilor în mijlocul cărora slujeam. Astfel pelerinajul a fost, susținut și organizat an de an de preoții și călugării din Congregația "Don Orione" din Oradea și din Italia Pr. Mihai Fechetă, Pr. Ugo Bozzi, Pr. Pierangelo Ondeș și subsemnatul, cu binecuvântarea, mai întâi a Preasfințit Episcopului nostru Virgil Bercea, iar mai apoi a tuturor Ierarhilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică".

"Prin rugăciune și credință spre cinstirea altarelor"

Motto-ul ediție din acest an a pelerinajului este "Prin rugăciune și credință spre cinstirea altarelor". Despre alegerea lui, vicarul orădean a declarat: "Anul trecut, în timp ce mă aflam într-o reculegere spirituală, am simțit că avem nevoie de mai multă rugăciune pentru creșterea spirituală a Bisericii noastre, prin mijlocirea Episcopilor noștri morți în faimă de martiri, în perioada comunistă. Ei sunt sfinți, dar prin rugăciunile noastre și propovăduirea mărturiei lor de credință și a jertfei lor, precum și prin modelarea vieții noastre după modelul lor, putem și noi contribui la recunoașterea lor la nivelul întregii biserici, adică ridicarea lor la cinstirea altarelor. Acest motto, îndemn a prins viață în întreaga Biserică Greco-Catolică prin binecuvântarea Preafericitului Lucian Mureșan, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică".

Referitor la scopul pelerinajului, părintele a afirmat următoarele: "Ca orice pelerinaj are ca scop rugăciunea (zilnic Sfânta Liturghie, Rozariul, cântece religioase și alte devoțiuni) și jertfa (suficient să amintim cei 165 de km, apoi masa împreună cu ce se primește și fără a se lăsa în farfurie sau să se arunce mâncare, adio mofturi, trezitul devreme, soarele, căldura, ploaia, lipsa netului și a televizorului, a discotecilor, a prietenilor ...), dar acest

pelerinaj își propune de asemenea cinstirea martirilor care au murit sau au îndurat pentru mulți ani tortura și batjocura din închisoarea din Sighet și nu numai (la Sighet au murit 4 episcopi Catolici, câțiva canonici și mulți demnitari, între care Iuliu Maniu, Brăteanu ... lista este foarte lungă!). Un alt scop este de a aduce un salut, o încurajare comunităților parohiale, multe dintre ele supuse încă discriminării din partea autorităților sau a altor culte! Pentru cei în vârstă prezența pelerinilor este o sărbătoare și o speranță. Nu în ultimul rând pelerinajul este o provocare pentru tine(ri): o provocare pentru tineri, ei fiind cei mai disponibili, nu doar fizic vorbind ci mai ales ca dăruire și implicare ei; o provocare pentru tine, oricare ai fi tu! Mulți și-au schimbat modul de a fi, de a gândi, de a se relaționa, au apărut noi orientări în viață, dar mai ales au devenit mai responsabili și protagoniști în propria viață, biserică și societate. Suntem interpelați în mod personal fiecare și răspunsul este al fiecăruia în funcție de propria-i disponibilitate și capacitate."

Pelerini din toată țara

Înscrierile se vor face până pe 15 august, prin telefon, e-mail la organizatori sau direct pe grupul de discuție toti_suntem_pelerini@yahoo.com. "Pelerinajul: este un drum, dar nu ca oricare altul; este un drum de credință, de convertire, de rugăciune și jertfă. De aceea va trebui să te înarmezi cu: credință, răbdare, dragoste, modestie, sobrietate; condiție fizică, încălțăminte și îmbrăcăminte adecvată; nu uita de sacul de dormit, sau o pătură; o contribuție economică pentru cheltuielile de pelerinaj." se arată în fișa de înscriere.

De la an la an, numărul pelerinilor a devenit din ce în ce mai mare. Numarul participanților a evoluat astfel: 2 în 2000, 32 în 2001, 46 în 2002, 80 în 2008, 105 în 2009 și 160 în 2010. "Se poate observa o evoluție ascendentă, dar nu știm ce va fi anul acesta din cel puțin două motive: primul, un număr considerabil de pelerini vor participa la Întâlnirea Mondială a Tinerilor Catolici cu Sfântul Părinte Papa Benedict de la Madrid; și al doilea motiv, tot mai mulți din pelerinii de odinioară au terminat facultatea și lucrează, iar în pelerinaj vor ajunge doar la final de săptămână." Participanții au provenit din diferite parohii din mai multe zone ale țării: Oradea, Beiuș, Ștei, Zalău, Șimleu Silvaniei, Cehu Silvaniei, Tășnad, Baia Mare, Cluj, Cugir, Timișoara, Iași, Piatra Neamț, Roman, Bacău, Sighetu Marmăției. Câteva din localitățile de proveniență din județul Sălaj a pelerinilor au fost: Bădăcin, Iaz, Plopiș, Halmășd, Cerișa, Porț, Șumal, Crișeni, Bulgari, Nadiș. Participanții sunt marea majoritate greco-catolici, dar părintele Gui ne-a menționat caracterul ecumenic al pelerinajului prin participarea a multor pelerini ce aparțin altor culte decât cele catolice: ortodocși, bapțiști sau reformați.

Drum al rugăciunii, înțelegerii, prieteniei și al întâlnirii cu trecutul

Traseul pelerinajului va fi același ca în anii trecuți, cuprinzând multe localități cu rezonanță pentru istorie. Potrivit prezentării traseului de către Florian Gui, pelerinii se reunesc în fiecare an la Șimleu Silvaniei (centru cultural și politic al românilor sălăjeni, reședința Vicariatului Silvaniei, oraș cu vechi tradiții culturale și educative pentru Țara Sălajului) pe 22 august, aproximativ orele 14:30. Se pornește spre Bădăcin, se vizitează Casa Memorială Iuliu Maniu, mormintele familiei, centrul de copii, apoi se merge la Biserică. În 23 august pelerini parcurg traseul de la Bădăcin la Bocșa, satul lui Simion Bărnuțiu. Apoi pe șosea: Borla, Guruslău (locul victoriei lui Mihai Viteazul din anul 1601), și poposire la Bocșița. În 24 august se trece dealul spre Deleni, Naimon și se ajunge spre amiază la Bulgari. Spre seară se ajunge la Cehu Silvaniei, unde pe lângă comunitatea parohială locală, orgaizatorii au o relație de bună colaborare cu Colegiul Gheorghe Pop de Băsești. "Aici am încercat în fiecare an să punem în valoare istoria și cultura acestor locuri, dar mai ales figura istorică, culturală și religioasă a marelui om Gheorghe Pop de Băsești, fiu al Bisericii noastre", a completat părintele. În 25 august urmează trecerea în județul Maramureș, Ulmeni și popas la Mireșu Mare. În următoarele două zile se parcurge traseul Mireșu Mare - Baia Mare - Șișești (localitatea în care a activat ca preot paroh Vasile Lucaciu, unul dintre cei mai importanți militanți pentru drepturile românilor ardeleni) - trecerea Gutinului, cu popas la Hărniciești. În 28 august din Hărniciești, trecând prin Giulești (localitatea de origine a

fruntașului țărănist Ilie Lazăr), Vadu Izei, spre seară pelerinii ajung la Sighetu Marmăției, orașul ce va fi traversat până la Cimitirul Săracilor (loc în care erau aruncate sub o brazdă de pământ trupurile celor ce mureau în închisoarea din centrul orașului, azi Memorialul victimelor comunismului). Pe data de 29 august, se sărbătorește Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul, ocazie cu care "pelerinii celebrează Sfânta Liturghie pe Celularul din Memorial, singura dealtfel în cursul unui an, după care se vizitează Memorialul."

"Dacă tot am înșirat, pe lângă traseu și câteva evenimente, aș dori să spun că pelerinajul nu se termină aici. Pe 30 august se celebrează o zi penitențială, adică fiecare pelerin încearcă o cercetare a propriei conștiințe ajutat de rugăciunile și trăirile spirituale precum și de mărturia celor ce ne-au precedat, pentru a face o spovada bună și mai ales să se poată angaja în mod personal în îndreptarea a ceea ce nu prea merge în propria viață, precum și descoperirea și valorificarea talanților cu care Bunul Dumnezeu ne-a înzestrat pe fiecare", a spus vicarul orădean.

Penultima ultima zi a pelerinajului va fi reprezentată de oficierea Sfintei Liturghii, de rugăciune, multe cântece, scenete și urări. De asemenea va fi celebrată încheierea anului bisericesc: "Un mod extraordinar de a te bucura în Domnul celebrând astfel Revelionul Bisericii, ne rugăm și cântăm <<La mulți ani!>> Bisericii la intrare în Noul An Bisericesc pe 1 septembrie, iar apoi cu mulțumire, lacrimi de despărțire și cu propunerea de a fi mai buni, iar la anul iar în pelerinaj, ne îndreptăm spre propriile familii și parohii plini de culoare și parfum." a declarat părintele călugăr Gui.

Despre cei care îl sprijină în organizarea pelerinajului, vicarul a afirmat: "În primul rând Providența lui Dumnezeu și Binecuvântarea Ierarhilor Bisericii Noastre. Organizatoric, logistic și material rolul fundamental îl are Congregația "Don Orione", un ordin călugăresc din care fac parte, prin preoții și călugării săi. De asemenea, suntem susținuți de către preoții și credincioșii din localitățile pe unde trecem, prin oferirea cazării, a mesei, dar mai ales a rugăciunii făcute împreună". Sursa "Sălajul European"

Alexandru KÜRTI

LUMEA ÎN CARE TRĂIM

Pelerinajul Șimleu-Sighet, un drum de plasmare a tinerilor

Am participat în mod direct la "proiectarea" pelerinajului de la Sighet înainte de începerea sa efectivă. Prin anul 1999 când studiam teologia în Cetatea Eternă, împreună cu părintele Florian Gui se întâmpla adesea să reflectăm asupra situației de atunci a Bisericii Greco-Catolice ieșite de puțin din nimicul în care o redusese aspra prigoană comunistă.

Ne întrebam la ce nivel ar fi ajuns viața pastorală dacă generația de ierarhi și intelectuali greco-catolici ce excela în 1948 ar fi putut să-și continue drumul alături de credincioșii ei și ne întrebam în mod tulburător ce am fi putut face noi în contextul aceluia *nou început* pentru a lega oarecum istoria de memoria vie a cinstitorilor săi, dar mai ales pentru a însuflă oarecum viața spirituală a tinerilor noștri.

Răsfoiam cu ochii sufletului istoria plină de oameni și de evenimente marcante ale Sălajului și ale împrejurimilor sale și parcă dintr-o dată ne veni în minte *catedrala măreață a Sighetului*: Cimitirul Săracilor de pe malul Izei care a reușit să învâluie în țărână albă tot ceea ce amintirea de credință și de spirit românesc n-a lăsat să se șteargă. Spre acel loc binecuvântat al Sighetului s-ar cuveni poate să ne îndreptăm an de an pentru a ne încredința în mâinile acestor protectori de dincolo de țărână ai noștri și ai intențiilor noastre, ai drumului vieții și ai drumului credinței noastre, ai problemelor, greutăților și aspirațiilor pe care le purtăm – a fost ideea părintelui Florian.

N-am crezut atunci că ceea ce văd și simt acum ca preot la Șimleu Silvaniei, chiar locul întâlnirii și al pornirii spre Bădăcin a tinerilor s-ar putea adevări vreodată. Mă impresionează, la plecare, an de an, numărul tot mai mare de tineri care ajung în curtea bisericii, se îmbrățișează bucuroși de reîntâlnire. Se poate citi pe fețele lor pe de-o parte entuziasmul, seninătatea, bucuria și dorința de a porni împreună pe acest drum care în primul rând leagă locurile natale ale câtorva dintre martirii și titanii istoriei României și ai Bisericii Greco-Catolice.

Pe de altă parte aș dori să notez și felul în care s-au întors tinerii din parohia noastră din acest pelerinaj. La fel ca mulți alții dintre voi, cei care ați pășit pe jos, prin soare și căldură, tinerii noștri s-au întors ca adevărate *motoare* pline de motivație și de entuziasm pentru ceea ce se face în biserică. Mă surprinde în continuare amicitia frumoasă care văd că s-a legat între voi pe care o manifestați în felurite moduri și împrejurări.

Cred că valoarea formativă a acestui drum de 165 de km parcurs împreună pe jos, bine și minuțios organizat de către Congregația *Don Orione* din Oradea este semnificativ de importantă pentru fiecare tânăr. În primul rând este un drum de cunoaștere inter și transdisciplinară: religioasă (tinerii fac cunoștință cu diversele parohii care îi întâmpină, vizitează bisericile, se roagă împreună zilnic, se roagă înainte și după mâncare), istorică (în localitățile cu rezonanță istorică preoții și comunitatea locală organizează diferite inițiative de evocare și de reactualizare istorică), comportamentală și socializatoare (tinerii intră în contact cu alți tineri, dar și cu credincioșii care îi întâmpină, învață să se relaționeze, să mulțumească, să mănânce tot din farfurie, să aibă o viață organizată în timpul zilei în care se împletesc în mod plăcut efortul fizic cu rugăciunea, cu recreația și cu distracția).

Recomand cu căldură și cu încredere fiecărui tânăr și fiecărui greco-catolic ca măcar o dată să facă această experiență!

Pr. Nicolae Bodea,

Protopop Greco-Catolic de Șimleu Silvaniei

Ziua Mondială a Tinerilor

(Madrid – 2011)

„Inrădăcinați și întemeiați în Cristos, tari în credință” (cf. Col 2,7)

Pereleții Eparhiei de Oradea

Papa Ioan Paul al II-lea a "pariat" pe credința milioanei de tineri, iar Papa Benedict al XVI-lea duce mai departe acest pariu.

Mesajul pe care Papa Benedict al XVI-lea l-a trimis pentru a XXVI-a Zi Mondială a Tinerilor spune: **"Dragi tineri, Biserica se bazează pe voi! Are nevoie de credința voastră vie, de caritatea voastră creativă și de dinamismul speranței voastre. Prezența voastră reînnoiește Biserica, o întinereste și îi dăruiește un nou elan. Pentru aceasta Zilele Mondiale ale Tinerilor sunt un har nu numai pentru voi, ci pentru întregul popor al lui Dumnezeu"**

Pentru mulți tineri aceste întâlniri au reprezentat o experiență unică, o oportunitate de a se afirma, de a-și arăta credința...Au atins cele mai împietrite inimi, au alinat cele mai adânci suferințe și au arătat lumii întregi, că atunci când tinerii sunt uniti, apărați și încurajați pot face lucruri minunate pentru Cristos.

Cea de XXVI-a Zi Mondială a Tinerilor a avut loc în Madrid, Spania în perioada 16-21 august 2011 și s-a bazat pe câteva elemente principale: convocarea, mesajul Papei, întâlnirea tuturor în locul celebrării, participarea tuturor la orele de cateheză, noaptea de veghe și rugăciune împreună cu Sfântul Părinte, celebrarea Euharistică. Toate aceste elemente sunt o chemare la reîntoarcerea la Cristos, adresată tinerilor și lumii, plecând de la experiențele și marile probleme ale vieții tinerilor.

Întăriti în credință, am reușit să trecem peste obstacolele: temperaturile extrem de mari, agitație și îmbulzeală...dar și protestatari (atei, homosexuali, etc.), sub sloganul „Vizita papei, dar nu pe banii mei” nemulțumiți fiind de „sacrificiul material”, făcut de Spania, deși organizarea nu s-a făcut din bani publici. Au avut loc incidente violente între protestatari și polițiști; 5000 de oameni au încercat să distrugă credința celor aproximativ 5 milioane de tineri.

Uniți în credință am reușit să trecem peste toate...ceva frumos pentru cei care urmăreau evenimentul la televizor, dar o adevărată minune pentru noi, tinerii, care luam parte la noaptea de veghe. După o zi calduroasă, peste 40 de grade, dintr-o dată cerul s-a întunecat...o furtună părea că va distruge atmosfera de rugă. Toată lumea fugea, se ascundea, dar Papa Benedict al XVI-lea ne-a rugat să rămânem calmi și să ne mărturisim credința. Tinerii și-au unit puterea și împreună, prin rugăciunea condusă de Papa, au reușit după 20 de minute să alunge furtuna. Cred că acesta a fost un semn mai mult decât vizibil a ceea ce înseamnă puterea rugăciunii, puterea credinței făcută în comuniune cu ceilalți și deci cu Cristos...(deși în țară se spunea că ...,„Nici vremea nu ține cu Papa!”).

La Madrid ne-am dat mâinile și am fost cu adevărat în cuget și simțiri frați, frați în Cristos. Întâlnirea aceasta între popoare, culturi, limbi și contexte diverse a dus la o înțelegere mai profundă a credinței noastre, Ziua Mondială a Tineretului a fost o ocazie de întărire a noastră prin conștientizarea faptului că nu suntem singuri, aparținem unei mari familii, Biserica, unde noi tinerii, suntem fundamentul ei.

Carmen Pocola

Pilde, Învățăături

"Dacă cineva îi cere lui Dumnezeu curaj sau putere, Dumnezeu nu-i dă curaj sau putere, ci oportunități în care să descopere că are curaj, că are putere!"

A fost odată un rege care avea o fiică deșteaptă, foc și foarte frumoasă. Prințesa suferea însă de o boală misterioasă. Pe măsură ce creștea, mâinile și picioarele-i slăbeau, în timp ce auzul și văzul i se împutinau. O mulțime de doctori încercaseră să o vindece, dar în zadar. Într-o zi, la curte sosi un bătrân despre care

se spunea că ar cunoaște secretul vieții. Toți curtenii se grăbiră să-l roage să vină în ajutorul prințesei bolnave. Bătrânul îi dădu copilei un coșuleț de nuiele cu capac, și-i spuse:

- Ia-l și ai grijă de el. Te va vindeca...

Nerăbdătoare și plină de bucurie, prințesa deschise capacul, dar ceea ce văzu o umplu de uimire și de tristețe. În coșuleț era un copil, doborât de boală, și mai nenorocit și mai suferind decât ea. Prințesa își lăsă sufletul cuprins de compătimire și, în ciuda durerilor, luă copilul în brațe și începu să-l îngrijească. Trecură luni, iar prințesa nu avea ochi decât pentru copil. Îl hrănea, îl mângâia, îi surâdea, îl veghea nopțile, îi vorbea cu duioșie, chiar dacă toate acestea îi pricinuiau o mare suferință și oboseală.

La aproape șapte ani după acestea... se petrecu ceva de necrezut. Într-o dimineață, copilul începu să zâmbească și să meargă. Prințesa îl luă în brațe și începu să danseze râzând și cântând, ușoară și nespus de frumoasă cum nu mai fusese de multă vreme. Fără să-și dea seamă se vindecase și ea...

*"Doamne, când mi-e foame, trimite-mi pe cineva care are nevoie de hrană;
când mi-e sete, trimite-mi pe cineva care are nevoie de apă;
când mi-e frig, trimite-mi pe cineva care trebuie încălzit;
când sufăr, trimite-mi pe cineva pe care să mângâi;
când crucea mea începe să fie prea grea, dă-mi crucea altuia s-o împart cu el;
când sunt sărac, adu-mi pe cineva care este în nevoie;
când nu am timp, dă-mi pe cineva pe care să-l ajut o clipă;
când mă simt descurajat, trimite-mi pe cineva pe care să-l încurajez;
când simt nevoia de a fi înțeles, dă-mi pe cineva care să aibă nevoie de înțelegerea mea;
când aș vrea ca cineva să aibă grijă de mine, trimite-mi pe cineva de care să am grijă;
când mă gândesc la mine, îndreaptă-mi gândurile către alții..."*

Radio Maria – O rază de lumină pentru sufletul tău -

Frecvențe

Oradea: 102,2 MHz

Zalău: 92,5 MHz

Blaj: 94,4 MHz

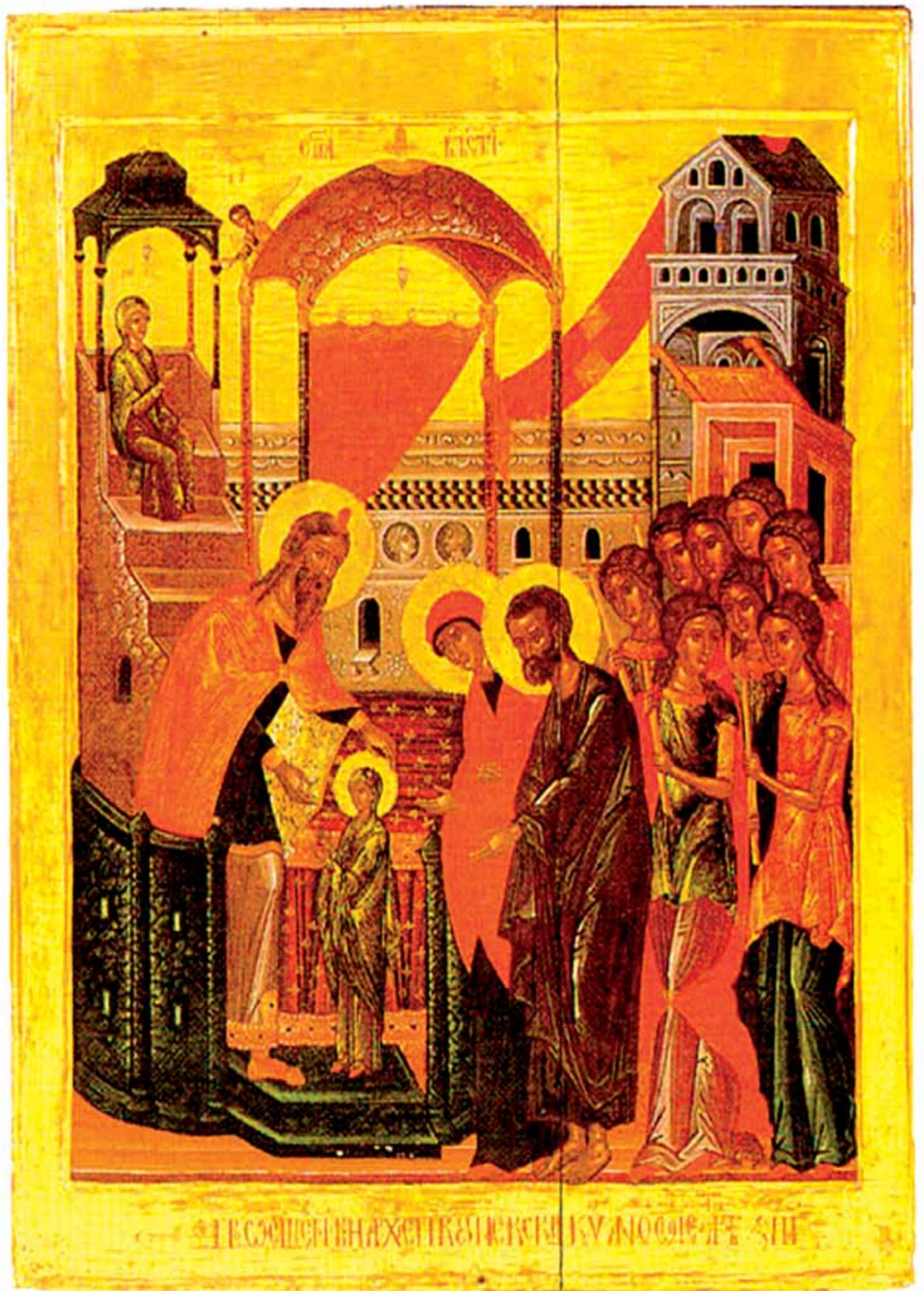
Baia Mare: 95,4 MHz

Tel mobil - INTERNET:

mms://streaming1.eu.

radiomaria.org/romania

DIGI: 12687 MHz

Intrarea Maicii Domnului în biserică